

ENERGISTÄ SYKSYÄ
KOTIKIRKON LUKIJOILLE

Kotikirkko

3 | 2026

HÄMEENLINNA 12.8.2026

JUHO PUNKERI

URKUJEN
ÄÄRELTÄ
TANGO-
KUNINKAAKSI

Uutta!

KRISTILLINEN TIKVA
– HYVÄÄ OLOA
KEHOLLE, MIELELLE
JA SIELULLE

**RENGON
SYYSPATIKKA
20 VUOTTA!**
LIIKUNNAN ILOA
KOKO PERHEELLE

Ota talteen!

MENOT-LIITTEESSÄ
SYKSYN TAPAHTUMAT
KÄTEVÄSTI YKSISSÄ KANSISSA

pääkirjoitus

MAAILMAN KIVOIN KOULU!

Olipa kerran koulu, jossa ei pidetty oppitunteja. Joka päivä koulussa leikittiin ja pelattiin yhdessä ja syömään kokoonnuttiin viidesti päivässä. Tärkeää oli, että kaikilla oli koulussa kivaa ja turvallista. Hienoa oli se, että jokaiselle tuohon kouluun pääseminen oli mahdollista ja kaikki sinne lähteneet pääsivät halutessaan koulusta läpi, vieläpä samoin arvosanoin, hyväksytyinä.

Kuvaus ei ollut mielikuvitustani. Se oli kuvaus kirkon omasta koulusta, rippikoulusta, tuttavallisemmin riparista, johon jälleen tänäkin syksynä sadat hämeenlinnalaisnuoret ilmoittautuvat.

Suomessa rippikoulu edustaa edelleen kristillistä tapakulttuuria, joka elää ja voi hyvin. Vuonna 2025 rippikoulun kävi Suomessa yli 48 000 nuorta. Tämä tarkoittaa yli 72 prosenttia kaikista suomalaisista 15-vuotiaista nuorista ja kirkkoon kuuluvista nuorista yli 90 prosenttia. Rippikoulu on siis kokemus, joka yhdistää tuhansia nuoria vuosittain Suomessa.

Rippikoulu on jättimenestys Suomessa ja vertaansa vaila koko maailmassa. Suosiota selittää ikäluokan yhteisen elämyksen lisäksi se, että siellä nyt vaan on tosi kivaa. Selkeästi suurin osa suomalaisista kokee rippikoulun myönteisenä kokemuksena, myös meillä Hämeenlinnassa. Rippikoulumme sai kouluarvosanaksi nuorilta kiitetävän, numeron 9.

Ripari on elämän jakamista toisten kanssa, yhdessä olemista ja kokemista. Kaiken tämän lomassa puhutaan syvällisiä. Pohditaan yhdessä elämän suuria kysymyksiä ja kristinuskon näkökulmia niihin.

Riparien menestystä selittää myös sen asema suomalaisessa kulttuuriperinteessä. Rippikoulu on aikuistumisriitti. Se on askel kohti itsenäisempää ja aikuisempaa elämää. Ripari on monille nuorille ensimmäinen kerta, kun he viettävät kokonaisen viikon poissa kotoa. Viikon aikana riparilla eletään uudenaikaisessa ympäristössä, osin uusien ihmisten kanssa, uusia asioita opetellen ja yhteisiä sääntöjä noudattaen. Kokemus on riparin yhteinen. Se ei välttämättä suju mutkitta, mutta aina kokemus kasvaa – niin riparilaista, isosta kuin työntekeijää. Huipennuksena on tietysti ripille pääsy, konfirmaatio. Se on nuoren elämässä merkittävä etappi, jota on ansaitusti syytä juhlistaa rippijuhlissa.

Siispä siunattua ja ikimuistoista rippikouluvuotta sinulle, joka rippikouluun ilmoittaudut! Olkoon tuuli elämässäsi myötäinen. Siunausta myös sinulle vanhempi ja huoltaja, tulevan riparilaisen läheinen, joka haikien mielin lapset nuoresi koittamaan siipiään. Olkaa siunattuja myös te kaikki isovanhemmat, kummit ja ystävät. Unohtamatta sinua, arvon lukija. Jokainen meistä voi olla mukana myös tässä rippikouluvuodessa. Nuoret tarvitsevat rukousta ja onnentoivotuksia elämäänsä. Rukous kantaa, laitetaan kädet ristiin.

Aleksi Riikonen
seurakuntapastori
Hämeenlinna-
Vanajan seurakunta

URKUJEN ÄÄRELTÄ TANGO-LAVOILLE

– *Kanttorin kutsumus kantaa myös tangokuninkaana*

Harva kanttori viettää kevättään yhtä aikaa jumalanpalvelusten musiikkia suunnitellen ja Tangomarkkinoille valmistautuen. Hämeenlinna-Vanajan seurakunnan kanttori **Juho Punkerille** kevät oli juuri tällainen. Heinäkuussa pitkä valmistautuminen palkittiin, kun hänet kruunattiin vuoden 2026 tango-kuninkaaksi. Tangomarkkinoiden finaalissa Punkeri eteni miesten superfinaaliin ja voitti yleisöäänestyksen.

TEKSTI **ANU ISO-KOKKILA-VÄHÄNEN** KUVA **EERO LEHTI**

Tangokuninkuus avasi oven aivan uudenlaiseen maailmaan ja kruunu toi mukanaan uudenlaisen arjen: esiintymisiä ympäri Suomen, median kiinnostusta ja kuukausia kestävä kierteen. Yhdessä hetkessä kirkon tuttu kanttori nousi koko kansan tietoisuuteen. Seurakunnassa ilo omasta kanttorista on ollut suuri. Vaikka työ vie nyt hetkeksi pois kotiseurakunnasta,

Juhoa oli Seinäjoella kannustamassa myös Kalvolan kirkkokuoron väkeä, jotka matkustivat paikan päälle tukemaan omaa kanttoriaan. Juhon menestys ilahduttaa seurakuntaa ja koko Hämeenlinnaa!

MIKÄ TEKEE SEURAKUNNASTA MERKITYKSELLISEN?

Marjukka Laiho
etsii vastauksia.
Lue s.4-5

SEURAKUNTAVAALIT LÄHESTYVÄT!

Asetu ehdolle!
Tutustu s. 12

JUHO PUNKERI

- Syntynyt: 1987 Oulaisissa
- Työ: Hämeenlinna-Vanajan seurakunnan kanttori
- Koulutus: Musiikin maisteri (kirkkomusiikki) 2013 ja oopperakoulutus 2016, Sibelius-Akatemia
- Tunnetaan: Vanhan musiikin, kirkkomusiikin ja liedin tulkitsijana sekä oopperalaulajana
- Saavutuksia:
 - Erikoispalkinto Lappeenrannan laulukilpailussa 2013, Merikanto-laulukilpailun finalist.
 - Helsinki Lied -kilpailun voittaja (2015)
 - Pietro Antonio Cesti -barokkioopperakilpailun finalist (2017)
 - Vuoden 2026 tangokuningas
- Virsi, joka kulkee mukana: Vuosien aikana moni hengellinen laulu on tullut tutuksi, mutta yksi on säilynyt erityisen rakkaana. Virsi 563, Ilta on tullut, Luojan, on kulkenut mukana pitkään. Se on ollut Punkerille tärkeä iltalaulu jo lapsuudesta asti.

moni kuitenkin odottaa jo aikaa, jolloin tutut urut jälleen soivat Juhon johdolla.

– Tangokuninkuus tuli tietysti yllätyksenä, vaikka kilpailuun lähdettiin tosissaan. Yhdessä päivässä elämä oli aivan erilaista kuin vielä viikkoa aiemmin, Punkeri kertoo.

– Tämä on ainutlaatuinen mahdollisuus.

Pohjanmaalta Hämeen sydämeen

Juho Punkerin musiikillinen polku alkoi Pohjois-Pohjanmaalla Oulaisissa. Kirkkomusiikki ei ollut hänelle sattuma, vaan luonnollinen jatkumo.

– Isoisäni oli kanttori ja sitä kautta musiikki oli aina osa arkea. Oli itsestään selvää, että haluan tehdä työkseni musiikkia. Ensin opiskelin musiikkikasvatusta, mutta vähitellen tie vei kirkkomusiikin pariin.

Sibelius-Akatemiassa tangokuningas suoritti kirkkomusiikin maisterin tutkinnon

vuonna 2013 ja jatkoi sen jälkeen oopperakoulutukseen. Klassinen musiikki on ollut Punkerin uran perusta. Hän on esiintynyt solistina useiden suomalaisten orkestereiden kanssa, laulanut oopperaroleja Suomessa, Saksassa ja Itävallassa sekä opettanut laulua.

Punkeri puhuu kanttorin työstä kutsumuksena. Sen ytimessä ei ole vain musiikki vaan tapa kohdata ihmiset.

– Kanttorin työssä yhdistyvät musiikki, ihmiset ja seurakunnan elämä. Saan olla mukana ihmisten tärkeissä hetkissä ilossa ja surussa. Se tekee työstä erityisen merkityksellistä.

– Kasvoin myös uskonnollisessa kodissa, ja usko on aina ollut osa minua. Minulle uskon ydin on rakkaus. Toivon, että se näkyy tavassani kohdata ihmiset niin, että jokainen on yhtä arvokas, Punkeri sanoo.

Hämeenlinnaan Punkeri muutti koronapandemian aikaan kanttorin töiden peräs-

sä. Seurakuntaan hän tuli ensin sijaiseksi ja myöhemmin vakituiseen virkaan.

Kaupunki tuntui nopeasti omalta.

– Hämeenlinna on juuri sopivan kokoinen paikka elää. Täällä on upea luonto, hyvä sijainti ja ennen kaikkea ihmiset ovat ottaneet minut lämpimästi vastaan.

Sama tarina, eri näyttämö

Vuosien aikana työ on tuonut eteen lukemattomia kohtauksia, mutta erityisesti hautajaiset koskettavat joka kerta.

– Hautajaisissa kohtaa ihmisten elämän kaikkein suurimmat kysymykset. Moni elämäntarina pysäyttää. Samalla ne muistuttavat oman elämän rajallisuudesta ja siitä, miten paljon hyvää omassa elämässä on.

Myös Hämeenlinna-Vanajan seurakunnan *Via Crucis* -pääsiäisvaellus kuuluu niihin kokemuksiin, joissa musiikin

merkitys konkretisoitui ja jota Punkeri muistelee lämmöllä.

– Siinä todella koki ja näki, että musiikilla voidaan koskettaa ihmisiä. Vaikka kanttorin työ on antoisaa, siihen liittyy myös haasteensa.

– Kääntöpuolena on se, että tekemistä on valtavasti. Asioita on jatkuvasti kesken, työajat painottuvat iltoihin ja viikonloppuihin, eikä kanttorin työ oikeastaan koskaan lopu kokonaan.

Joidenkin mielestä tango-kuninkuus saattaa näyttää suurelta suunnanmuutokselta, mutta Punkeri itse ei ajattele niin. Hänen mukaansa tango ja kirkkomusiikki rakentuvat lopulta samalle perustalle.

– Tekniikka antaa työkalut, mutta tärkeintä on tulkinna. Laulajan tehtävä on kertoa tarina niin, että kuuliija voi samaistua siihen. Siinä tango ja kirkkomusiikki ovat yllättävän lähellä toisiaan.

Ehkä juuri siksi siirtymien tangolavoille on tuntunut luontevalta. Eri musiikkityyli-

en taustalla on sama tavoite: koskettaa ihmistä.

Vaikka edessä on kuukausia kiertue-elämää, Punkeri tietää jo nyt, mitä tulee kaipaamaan eniten.

– Keikkailu on lopulta melko yksinäistä. Tulen varmasti kaipaamaan kuorolaisia, työyhteisöä ja seurakuntalaisten kanssa jaettuja arkisia kohtauksia. Seurakunnan yhteisöllisyydessä on jotakin sellaista, mitä ei voi korvata, hän sanoo.

– Kaiken keskellä on tuntunut myös erityisen hyvältä se kannustus, jota olen saanut seurakuntalaisilta ja omalta työyhteisöltäni. Se on lämmitänyt todella paljon mieltä ja sydäntä.

Kun poikkeuksellinen vuosi joskus jää taakse, hän toivoo ihmisten muistavan ennen kaikkea yhden asian.

– Toivon, että pysyin omana itsenäni. En ole halunnut sopeutua mihinkään valmiiseen muottiin. Haluan tehdä musiikkia omana itsenäni ja kohdata ihmiset sellaisena kuin olen. ●

MITÄ TAPAHTUU SEURAKUNNASSA NYT?

Kattaus ajankohtaisia Uutisia s. 8–9

KUKA KANTAA ARKKUA,

jos ei ole ketään? Katso s. 11

TERVETULOA MUKAAN!

Konsertit, messut ja muut tapahtumat löydät **MENOT-**liitteestä.

ON KYSYMYKSIÄ SUHTEESTA

Tutkija **Marjukka Laiho** pohtii seurakunnan merkitystä ihmisille. "Sitä ei voi mitata vain osallistumisella, vaan kyse on suhteesta, kohtaamisesta ja siitä, tuleeko toivo todeksi ihmisten elämässä."

TEKSTI **RIITTA-SISKO AARTOLAHTI** KUVAT **MARIKA IJÄS**

Uskontososiologian tutkijatohtori **Marjukka Laiho** oikaisee selkäänsä kitkettään rikkaruohoja sairiolaisen omakotitalon pihalla. Viljelylaatikoita tukevat kekseliäät omatekoiset ratkaisut ja takapihaa reunustaa lahopuuaita.

Kaupunkiviljely ei ole Laiholle vain arkinen harrastus vaan myös orastava tutkimuskohde. Hän kuuluu monitieoiseen *Palsta*-verkostoon, joka tarkastelee viljelypalstoja ja siirtolapuutarhoja yhteisöllisyyden, ympäristösuhteiden ja rinnakkaiselon paikkoina.

Tutkijan työ on vienyt Laihon viime vuosina monenlaisten teemojen äärelle ruoka-avusta miesten uskonnollisuuteen. Häntä yhdistää kiinnostus siihen, miten ihmiset rakentavat merkityksiä, yhteisöjä ja suhteita toisiinsa ja kaikkeen elolliseen muuttuvassa maailmassa.

Monta kotia

Laiho muutti kesällä 2021 miehensä ja tyttärensä kanssa Hämeenlinnaan erilaisten elämäntilanteiden seurauksena.

– Olemme eläneet etätyöarkea ja remontoineet

vanhaa torppaa, rakentaneet kotia. Nyt perheemme on siirtymässä takaisin Helsinkiin, mutta Hämeenlinna säilyy meille kakkoskotina. Työ vie joka tapauksessa usein pääkaupunkiseudulle, joten monipaikkaisuus on alkanut tuntua luontevalta ratkaisulta.

Monipaikkaisuus tuntuu luontevalta myös siksi, että se heijastaa ilmiötä, jota Laiho kohtaa tutkimuksissaan jatkuvasti. Ihmisten elämä rakentuu yhä useammin usean paikan, yhteisön ja identiteetin varaan. Koti, työ, perhe ja erilaiset yhteisöt eivät enää välttämättä sijaitse samassa paikassa.

Hämeenlinnan vuodet ovat olleet Laiholle perheineen mahdollisuus tutustua Hämeeseen ja hämäläisyyteen, sillä heillä ei ole ollut alueeseen aiemmin juuri mitään yhteyttä.

– Allekirjoitan hämäläisen hitauden, hän nauraa.

Laiho kertoo olevansa mukana Hämeenlinnassa syksyllä järjestettävillä Diakoniatyöntekijöiden päivillä.

– *Stadin Safka* kutsui minut ja kollegani **Anna-Sofia Salosen** vetämään työpajaa ruoka-avusta ja sen tulevaisuudesta. Anna Sofialla on juuret Hämeenlinnassa, minulla taas

tuorempi kosketus paikalliseen elämänmenoon.

Työpajassa osallistujat pohtivat, millaiset valtasuhteet muovaavat ruoka-avun arkea ja tulevaisuutta.

Enemmän kuin kävijätilasto

Hämeenlinna-Vanajan seurakunnan uusi strategia korostaa monimuotoista hengellistä elämää, ihmisten kohtaamista heidän omassa arjessaan sekä seurakuntalaisten aktiivista roolia toiminnan suunnittelussa ja toteuttamisessa.

Mitä uskontososiologi ajattelee seurakunnan paikasta nykyihmisen elämässä?

Laiho lähestyy kysymystä näkökulmasta, joka on ohjannut myös hänen tutkimustaan.

– Minua kiinnostaa kysymys siitä, miten erilaisuudet voivat elää rinnakkain rauhassa ja rakentavasti. Ihmiset ovat keskenään erilaisia, mutta myös me jokainen olemme jo itsessämme aika moninaisia.

Siksi myös seurakunnalla voi olla hyvin erilaisia merkityksiä eri ihmisille.

– Seurakunta ja kirkko voivat yhdistää sukupolvia toisiinsa sekä merkitä vakautta ja turvaa nopeasti muuttuvassa maailmassa. Tutkimuksissa näkyy esimerkiksi, että nuorten miesten uskonnollisuudessa perinteet ja pysyvyys voivat olla vetovoimatekijöitä.

Tuttuuden ja toisteisuuden vastinparina ovat toisessa ääripäässä tilanteisuus ja pistemäisyys. Laiho muistuttaa, että suhde seurakuntaan voi rakentua myös yksittäisen tapahtuman, kriisin, keskustelun tai muun kohtaamisen kautta.

– Varsinkin nuorempien sukupolvien keskuudessa toiminta rakentuu yhä enemmän projektien, kampanjoiden ja erilaisten tapahtumien ympärille.

Laiho kiittää strategiaan kirjattua ajatusta siitä, että seurakunta tekee tilaa monimuotoiselle hengelliselle elämälle ihmisen omassa arjessa ja seurakunnan yhteisöissä. Hän suhtautuu varauksella ajatukseen, että seurakunnan merkitystä voitaisiin arvioida ensisijaisesti kävijämäärien tai säännöllisen osallistumisen perusteella.

– Seurakuntasuhde on paljon muuta kuin kävijätilastoja. Yhden ihmisen elämässä seurakunta voi olla aktiivinen yhteisö, toiselle se voi olla taustalla oleva turvan, jatkuvuuden tai merkityksen lähde. Sen merkitys saattaa tulla näkyväksi vasta tietystä elämäntilanteesta.

Kuka tulee kuulluksi?

Marjukka Laiho on perehtynyt kanssatutkimuksen lähestymistapaan, joissa pyritään rakentamaan tutkijoiden ja osallistujien välille mahdollisimman tasavertaista suhdetta. Hän suhtautuu kriittisesti ajatukseen, että seurakunnassa toiminta syntyisi ensisijaisesti seurakuntalaisten omista aloitteista.

– Ajatus kuulostaa kauniilta, mutta kanssatutkimuksen

näkökulmasta se herättää väistämättä kysymyksiä. On perusteellisesti pohdittava, kuka ja mitä on tämä ”kanssa”. Kuka pystyy tekemään aloitteita? Kenellä on aikaa, voimavaroja ja osaamista toimia? Usein aloitteentekijöiksi päätyvät ne, joilla on jo valmiiksi suhde seurakuntaan ja kyky toimia sen rakenteissa.

Tutkija näkee tässä sudenkuopan. Hän muistuttaa, että on paljon ihmisiä, joilla voisi olla paljon tarve seurakunnan tarjoamalle tuelle, yhteydelle tai toivolle, mutta jotka eivät välttämättä jaksa, kykene tai tule ajatelleeksi hakea sitä.

"Seurakuntasuhde on paljon muuta kuin kävijätilastoja"

– Siksi olen peräänkuuluttanut etsivää ja tavoittavaa työtettä. Luotan seurakunnan työntekijöihin. Heidän koulutuksensa ja työnkuvansa pitäisi mahdollistaa se, että asioita katsotaan monista eri näkökulmista, myös niiden ihmisten näkökulmasta, jotka eivät kuulu aktiiviseen sisäpiiriin.

Laiho kertoo haaveilleensa seurakunnasta, joka toimisi ennen kaikkea kokoavana alustana. Mahdollistajana. Mutta samalla hän korostaa,

että asioita ei pitäisi liikaa yksinkertaistaa.

– Tällainenkin ajattelu edellyttää kuitenkin strategisia valintoja. Mitä tilaa annetaan erilaisille ihmisryhmille? Kuka kantaa kokonaisvastuun? Kuka organisoii tavoittavan työn, kampanjoinnin ja näkyvyyden? Kuka menee tapahtumiin, toreille ja kaduille muistuttamaan, että seurakunta on olemassa?

Kenelle puhutaan?

Laiho pohtii myös tavoittavuutta ja kieltä. Minkälaista on sellainen viestintä, jonka avulla ihmiset voisivat kokea seurakunnan ja sen sanoman omakseen?

– Strategiakielessä törmään toisinaan etäännyttäviin ilmaisuihin. Esimerkiksi ”Kristuksen avara armo” on kaunis, mutta ensimmäisellä lukemalla jäin itseen pohtimaan, mitä sillä oikeastaan tarkoitetaan. Jos teologian tohtori pysähtyy miettimään käsitteen sisältöä, mitä tapahtuu ihmiselle, jolla ei ole teologista taustaa?

Laiho toteaa, että kohde-ryhmä, jolle esitys on tarkoitettu vaikuttaa sanoitukseen, mutta muistuttaa samalla, että ilman selitystä tällaiset ilmaisut voivat jäädä sisäpiirin kieleksi. Siksi hänestä on tärkeää kysyä, millaiset kohde-ryhmät todella kokevat saavansa niistä kiinni.

MARJUKKA LAIHO

- Uskontososiologian tutkijatohtori, Itä-Suomen yliopisto
- Tutkii uskonnon, yhteisöllisyyden, toivon ja osallisuuden kysymyksiä
- Ajankohtaisia tutkimusaiheita muun muassa ruoka-apu ja miesten uskonnollisuus
- Perheelle Hämeenlinna on edelleen toinen koti Helsinkiin paluun jälkeen

– Evankeliumin arvo ei vähene siitä, että sitä ilmaistaan ymmärrettävästi. Päinvastoin. Usein arkinen kieli tavoittaa ihmisiä paremmin kuin teologinen retoriikka.

Hän tarttuu myös toiseen uuden strategian visiossa esiintyvään sanaan: *tulevaisuustoivo*.

– Toivo on tutkimuksessa erittäin paljon käytetty käsite. Kun siihen liitetään määre ”tulevaisuus”, herää kysymys, mitä sillä erotellaan. Mihin sitä verrataan: menneisyystoivoon, nykyhetken toivoon, kuoleman jälkeiseen toivoon? Jos määre ei tarkenna merkitystä, se voi pikemminkin hämärtää sitä.

Juureva toivo

Hämeenlinna-Vanajan seurakunnan strategiassa erityiseksi kohderyhmäksi on nostettu 16–39-vuotiaat.

Laiho muistuttaa, että kyse

on hyvin monimuotoisesta joukosta, sillä ikäryhmässä ovat juuri rippikoulun käyneet nuoret ja ruuhkavuosia elävät perheelliset. Heidän elämäntilanteensa, kriisinsä ja tarpeensa ovat hyvin erilaisia.

Nuorten aikuisten kanssa käydyt keskustelut ovat vahvistaneet Laihon näkemystä siitä, että kirkolla on edelleen merkitystä monille heistä.

– He eivät arvioi kirkkoa vain sanojen perusteella, vaan tarkkailevat tekoja, toimintakulttuuria, tunnelmaa ja arkisia käytäntöjä.

Jos yksi sana kulkee läpi Marjukka Laihon tutkijan työn, se on toivo.

Juuri toivo osoittautui myös Laihon haastatteleminen nuorille käsitteeksi, joka yhdisti erilaisista taustoista tulevia ihmisiä. Usko saatettiin kokea vaikeaksi tai latautuneeksi sanaksi, rakkaus taas helposti romanttisen puhutavan värittämäksi.

– Toivo on avoin käsite. Se ei tee eroa uskonnollisten ja uskonnottomien välillä eikä vaadi ihmiseltä valmista positiota. Samalla se on kristillisesti todella juureva käsite. Kirkossa käydään harvoin ilman, että toivosta puhuttaisiin. On kuitenkin eri asia kuulla toivosta tai kokea toivoa.

Toivosta puhuttaessa Laiho palaa lopulta kysymykseen vastuusta. Hän kommentoi turvatusta ja etuoikeutetusta asemasta käsin tulevaa toivopuhetta ja paremman tulevaisuuden rakentamisen ulkoistamista yksilöille:

– Olen kriittinen ylyksilöllistämistä kohtaan. Ei riitä, että strategiana on pitää esillä ympäristöarvoja ja kehottaa ihmisiä toimimaan oman arkenensa puitteissa. Olisi tarpeellista kertoa myös, mitä ovat seurakunnan omat teot.

– Haluaisin nähdä organisatorista ja systeemistä rohkeutta. Sellaista rakenteellista ajattelua, että uskalletaan rakentaa maailmaa toisenlaiseksi. Se olisi minulle toivon kaikkein vahvin ilmentymä. ●

Ihmisen suhde seurakuntaan voi Marjukka Laihon mukaan muodostua monilla tasoilla ja monenlaisissa tilanteissa. "Jos tarkastelemme vain säännöllistä toimintaa, jää paljon olennaista näkymättömiin."

Uusi strategia korostaa osallisuutta ja arjen kohtaamisia

Strategiassa painottuvat monimuotoinen hengellinen elämä, arjen tuki sekä tulevaisuuteen suuntautuminen. Erityiseksi kohderyhmäksi on nostettu 16–39-vuotiaat.

TEKSTI **RIITTA-SISKO AARTOLAHTI**

Hämeenlinna-Vanajan seurakunnan vuosille 2027–2032 laadittu strategia rakentuu yhdessä tekemiselle. Seurakunta määrittelee itsensä yhteisöksi, jossa erilaiset ihmiset voivat olla, uskoa ja toimia yhdessä. Vision mukaan seurakunta haluaa olla ”Kristuksen avaran armon ja rohkean rakkauden yhteisö”, joka luo turvaa ja tulevaisuustoivoa kaikille hämeenlinnalaisille.

Hämeenlinna-Vanajan seurakunta on yksi Suomen evankelisluterilaisen kirkon suurimmista seurakunnista. Se toimii Hämeenlinnan kantakaupungin sekä Rengon ja Kalvolan pitäjien alueella ja kuuluu Hämeenlinnan seurakuntayhtymään yhdessä Hauhon ja Lammin seurakuntien kanssa.

Hämeenlinna-Vanajan seurakunnassa on noin 38 000 jäsentä. Seurakunnassa toimii satoja vapaaehtoisia ja 80 työntekijää. Sitä johtavat kirkkoherra ja seurakuntaneuvosto. Suunnittelua, ideointia ja toimintaa varten seurakunnassa on useita toimi- ja neuvottelukuntia.

Kirkon tunnustuksen mukaan seurakunta julistaa Jumalan sanaa, jakaa sakramentteja ja toimii lähimmäisenrakkauden toteuttamiseksi.

Strategian keskeinen viesti on osallisuus. Seurakunta sitoutuu siihen, että uutta toimintaa aloitetaan vain seurakuntalaisten kanssa ja heitä kuullen. Samalla seurakunta pyrkii vahvistamaan yhdessä tekemisen kulttuuria ja lisäämään yhteistyötä sekä muiden paikallisten että kansainvälisten toimijoiden kanssa.

Vapaaehtoisten, toimikuntien, vaaleilla valittujen luottamushenkilöiden ja työntekijöiden rooleja kehitetään niin, että vastuu ja mahdollisuudet osallistua jakautuvat aiempaa laajemmin.

Seurakunnan tavoitteena on liittyä rohkeasti yhteisöihin ja tilanteisiin, missä ihmiset luontevasti kokoontuvat.

Turvaa, tukea ja merkitystä

Sisällöllisesti strategiassa painottuvat kolme teemaa: hengellinen elämä, arjen tuki ja tulevaisuustoivo.

Strategiassa tunnustetaan, että hengelliset tarpeet ja elämäntilanteet ovat erilaisia. Seurakunta pitää kristillisen

sanoman toimintansa keskukseksi, mutta samalla tekee tilaa monimuotoisille tavoille elää uskoa.

Toinen keskeinen painopiste on ihmisten tukeminen taustasta riippumatta elämän eri vaiheissa ja kriiseissä läsnä oleminen. Turvan luominen nähdään sekä hengellisenä että käytännöllisenä tehtävänä.

Kolmanneksi strategiasa korostuu tulevaisuusosasto. Muuttuvassa maailmassa seurakunta haluaa vahvistaa ihmisten kokemusta omasta toimijuudestaan ja kyvystään vaikuttaa tulevaisuuteen. Tulevaisuuden rakentaminen yhdistyy strategiassa myös ympäristövastuuseen ja kestävä kehityksen näkökulmiin.

Erityisen huomion kohteeksi strategiassa on nostettu 16–39-vuotiaat. Taustalla on havainto siitä, että nuoret aikuiset ovat yksi kirkon haastavimmista ikäryhmistä tavoittaa. Seurakunta haluaa kehittää heidän kanssaan toimintaa, joka tuntuu aidosti heidän omaltaan ja vastaa heidän elämäntilanteeseensa.

Tavoitteena on rakentaa lämmin ja kutsuva seurakunta, joka vahvistaa nuorten ja nuorten aikuisten luottamusta sekä tulevaisuuteen että omiin mahdollisuuksiinsa. ●

Tutustu
tarkemmin
strategiaan

HÄMEENLINNA-VANAJAN SEURAKUNNAN STRATEGIA 2027–2032

Visio

Vuonna 2032 Hämeenlinna-Vanajan seurakunta on Kristuksen avaran armon ja rohkean rakkauden yhteisö, jossa erilaiset ihmiset voivat olla, uskoa ja toimia. Seurakunta luo turvaa ja tulevaisuustoivoa kaikille hämeenlinnalaisille.

Keitä me olemme

Hämeenlinna-Vanaja on Suomen evankelisluterilaisen kirkon seurakunta. Kirkon tunnustuksen mukaan seurakunta julistaa Jumalan sanaa, jakaa sakramentteja ja toimii lähimmäisenrakkauden toteuttamiseksi.

Seurakunta toimii Hämeenlinnan kantakaupungin sekä Rengon ja Kalvolan pitäjien alueella. Seurakunnassa on noin 38 000 jäsentä. Seurakunnassa toimii satoja vapaaehtoisia ja 80 työntekijää. Päätösvaltaa käyttävät vaaleilla valitut luottamushenkilöt.

Toimintatapoihin liittyvät strategiset valinnat: Miten toimimme?

1. Lujitamme seurakuntalaisten roolia toimijoina

- Aloitamme uutta toimintaa vain seurakuntalaisten kanssa tai kohderyhmää kuullen
- Kehitämme seurakuntalaisten ja työntekijöiden toimintarooleja
- Vahvistamme toimikuntien roolia toiminnan kehittämisessä

2. Lisäämme laadukasta yhdessä tekemistä

- Kehitämme toiminta- ja työtapoja erityisesti laadun ja yhdessä tekemisen näkökulmista
- Suunnittelemme toimintaa tietoon perustuen ja toimintaympäristön tarpeet huomioiden

3. Kehitämme yhteistyötä eri toimijoiden kanssa

- Liitymme rohkeasti niihin yhteisöihin ja tilanteisiin, missä ihmiset luontevasti kokoontuvat
- Teemme yhteistyötä eri toimijoiden kanssa niin paikallisesti kuin globaalistikin

Sisällölliset strategiset valinnat: Mitä sisältöjä painotamme?

1. Teemme tilaa monimuotoiselle hengelliselle elämälle

- Pidämme Kristuksen armon ja evankeliumin seurakuntaelämän keskuksessa ja rohkaisemme monimuotoiseen hengelliseen elämään sekä ihmisen omassa arjessa että seurakunnan yhteisöissä
- Teemme tilaa erilaisille tavoille olla kristitty ja toimia seurakunnassa

2. Lisäämme tukea ja turvaa ihmisten arjessa

- Tuemme ihmisiä taustasta riippumatta elämän eri tilanteissa ja erilaisissa kriiseissä.
- Kohtaamme rohkeasti tukea ja turvaa tarvitsevia ihmisiä siellä missä he ovat

3. Vahvistamme tulevaisuustoivoa

- Reagoimme muuttuvaan maailmaan ja vahvistamme ihmisten toimijuutta hyvän tulevaisuuden puolesta
- Vahvistamme uskoa tulevaisuuteen pitämällä esillä ympäristöarvoja ja kestävä kehitystä

Strateginen kohderyhmävalinta: Keihin erityisesti panostamme?

16–39-vuotiaat

- Haluamme pitää 16–39-vuotiaat seurakunnan yhteydessä. Kehitämme yhdessä heidän kanssaan lämmintä, kutsuvaa ja nuorille aikuisille luontevaa seurakuntaa.
- Vahvistamme nuorten ja nuorten aikuisten uskoa tulevaisuuteen ja oman elämänsä mahdollisuuksiin kristillisestä sanomasta ja arvopohjasta käsin

KOHTAA. KUUNTELE. KESKUSTELE.

Suuria kysymyksiä, uusia näkökulmia.

www.kirkkopaivat.fi

SILTA YLI RAJOJEN

Kirkkopäivät Hämeenlinnassa 21.–23.5.2027

MITKÄ KIRKKOPÄIVÄT?

Valtakunnalliset Kirkkopäivät tuovat Hämeenlinnaan 21.–23.5.2027 tunnettuja keskustelijoita, kulttuurivaikuttajia, asiantuntijoita ja esiintyjä eri puolilta Suomea. Tapahtuma kutsuu pohtimaan elämän suuria kysymyksiä sekä kohtaamaan ihmisiä ja näkökulmia yli tuttujen rajojen.

Kirkkopäivät on yksi Suomen vanhimmista keskustelu- ja kulttuuritapahtumista. Ensimmäiset Kirkkopäivät järjestettiin vuonna 1918, ja niiden tehtävänä on ollut nostaa esiin oman aikansa merkittäviä kysymyksiä. Hämeenlinnassa tapahtuman teemana on Silta.

Teema näkyy sekä ohjelmassa että tapahtuman tavassa tuoda yhteen erilaisia ihmisiä, kokemuksia ja maailmankatsomuksia. Tarkoituksena on rakentaa siltoja sukupolvien, yhteisöjen ja näkemysten välille aikana, jolloin erilaiset näkökulmat ja kokemukset eivät aina kohtaa toisiaan.

HALUATKO OSALLISTUA KIRKKOPÄIVIEN SUUNNITTELUUN JA TOTEUTUKSEEN?

Kirkkopäivillä on tarjolla monipuolista maksutonta kaupunkiohjelmaa. Seurakunta järjestää monia ohjelmia, mutta myös yrityksillä, yhdistyksillä, seuroilla ja muilla kokoonpanoilla on mahdollisuus tuoda oma ohjelmansa esille Kirkkopäivillä. Myös vapaaehtoisia kaivataan sankoin joukoin! Tapahtuma-alueena toimii keskustan alue sekä Verkatehdas.

HAE MAKSUTTOMAN OHJELMAN JÄRJESTÄJÄKSI 31.8. MENNESSÄ

Saitko mahtavan idean? Jätä ohjelmaideasi sähköisellä lomakkeella 31.8. mennessä. Voit ehdottaa ohjelmaa mille päivälle tahansa (pe-su). Ohjelma voi olla luonteeltaan yksittäinen ohjelma tai kiinteä toimintapiste, joka on auki useampana päivänä. Perjantaina järjestämme myös Kohtaamisten illan torilla, jonne on mahdollista tulla pitämään toimintapistettä ja jossa esimerkiksi yhdistykset voivat esitellä omaa toimintaansa.

Huomioithan, että ohjelmapaikkoja on rajallisesti. Täyttämällä sähköisen lomakkeen sitoudut toteuttamaan ideoimasi ohjelman ja vastaamaan sen kustannuksista, jos ohjelma valitaan osaksi Kirkkopäivien ohjelmistoa. Kirkkopäivät tarjoaa ohjelmalle tilan ja tarvittavan tekniikan mahdollisuuksien mukaan.

Lue lisää: hameenlinna-vanajan-seurakunta.fi/kirkkopaivat

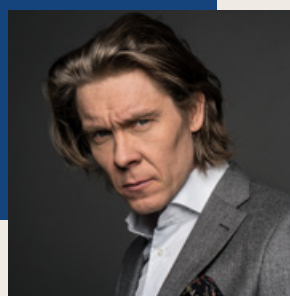
Puhujavieraina mm.

Peter Nyman
toimittaja, uutisankkuri ja
juontaja

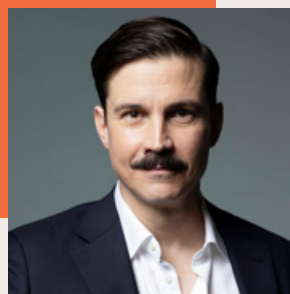
Maaret Kallio
psykoterapeutti,
tietokirjailija

Tuukka Temonen
elokuvaohjaaja

Klaus Härö
elokuvaohjaaja

Timo R. Stewart
politiikan tutkija,
tietokirjailija

Maarit Tastula
toimittaja

Milla Madetoja
toimittaja, uutisankkuri

Petteri Taalas
meteorologi,
ilmastoasiantuntija

KIRKKO-
PÄIVÄT
2027

ASETU EHDOLLE 15.9. MENNESSÄ

ENNAKKOÄÄNESTYS 3.-7.11.2026

ENSI VUOSI ON VAALIVUOSI

SEURAKUNTAVAALIT

15.11.2026

ihana

ihmeellinen

ihminen

Anna äänesi kuulua.

SUOMEN EV.LUT. KIRKKO

EV.LUT. KYRKAN FINLAND

KAHDEKSAN REKALLISTA SAIRAALATARVIKKEITA UKRAINAAN

Hämeenlinna-Vanajan seurakunta oli mukana merkittävässä humanitaarisessa avustushankkeessa, jossa vanhan Kanta-Hämeen keskussairaalan käyttökelpoisia sairaalatarvikkeita lahjoitettiin Ukrainaan uuden Assi-sairaalan käyttöönoton yhteydessä. Seurakunta vastasi vapaaehtoisuuden koordinoimisesta sekä kattoi osan projektin kustannuksista. Vapaaehtoiset keräsivät, lajittelivat ja pakkasivat sairaalalalusteita, lääkintälaitteita ja hoitotarvikkeita kuljetuksia varten. Työhön osallistui 78 vapaaehtoista.

Ukrainaan lähetettiin yhteensä kahdeksan rekallista tarvikkeita, jotka toimitettiin useisiin sairaaloihin ja hoitolaitoksiin, muun muassa Hämeenlinnan ystävyyskaupunkiin Sumyyn. Hanke toteutettiin yhteistyössä Kanta-Hämeen hyvinvointialueen, Hämeenlinnan kaupungin, Hämeenlinna-Vanajan seurakunnan, Panssariprikaatin sekä useiden yritysten ja vapaaehtoisten kanssa. ●

Yhteisvastuukeräyksellä ennätystulos

Hämeenlinna-Vanajan seurakunnan vuoden 2025 Yhteisvastuukeräys tuotti yhteensä 14 537,57 euroa, mikä on seurakunnan paras keräystulos pitkään aikaan. Keräyksen onnistumiseen vaikutti merkittävästi partiolaisten aktiivinen osallistuminen, sillä he olivat ensimmäistä kertaa täysipainoisesti mukana keräyksessä. Vuoden 2025 Yhteisvastuukeräyksen teemana oli nuorten unelmat, tulevaisuuden usko ja mahdollisuudet. Keräyksen tuotolla tuettiin erityisesti heikoimmassa asemassa olevia nuoria Suomessa ja maailman kriisialueilla.

Keräystuotosta noin 3 300 euroa palautuu Hämeenlinna-Vanajan seurakunnan diakoniatyöhön ja käytetään paikalliseen auttamistyöhön. ●

Seurakunnalta 10 000 euroa Kuusalun kirkon korjaukseen

Hämeenlinna-Vanajan seurakunta on lahjoittanut 10 000 euroa Viron Harjumaalla sijaitsevan Kuusalun kirkon katon korjaukseen. Kuusalun seurakunta on yksi Hämeenlinna-Vanajan seurakunnan pitkäaikaisista ystävyysseurakunnista, ja seurakuntien välillä on tehty vuosien ajan yhteistyötä muun muassa kuorojen, nuorisotyön ja seurakuntavierailujen merkeissä. Lahjoituksella halutaan tukea ystävyysseurakuntaa tärkeässä korjaushankkeessa. Kuusalun kirkon katossa havaittiin vakavia rakenteellisia vaurioita, ja sakastin sisäkatto oli vaarassa sortua. Korjaustöitä tukee myös Viron valtio. 1200-luvun lopulla rakennettu Kuusalun kirkko on yksi Pohjois-Viron vanhimmista kirkkoista. Sen säilyminen on tärkeää niin paikalliselle seurakunnalle kuin koko alueen kulttuuriperinnölle. ●

Hämeenlinna-Vanajan seurakunnan kanttori Anna-Maria Lehtoaho vieraili Vanajaveden nuorisokuoron kanssa Viron Harjunmaalla ystävyysseurakunnassamme. Kuoro esiintyi Kuusalun kirkossa Museoiden yö -tapahtumassa ja osallistui seuraavana päivänä jumalanpalvelukseen. Messun jälkeen Anna-Maria Lehtoaho luovutti Hämeenlinna-Vanajan seurakunnan myöntämän 10 000 euron lahjoituksen Kuusalun kirkon kattoremontin tueksi.

Hätilän seurakuntatalo sai uuden omistajan

Yhteinen kirkkovaltuusto päätti kevään viimeisessä kokouksessaan myydä Hätilän seurakuntatalon, tuttavallisemmin Hätilän kirkon, perheyhtiö Y-K Finland Oy:lle. Rakennuksen kauppahinta oli 2 000 euroa. Yhtiön tavoitteena on kunnostaa rakennus ja palauttaa se käyttökuntoon. Y-K Finland Oy tunnetaan useiden historiallisten kiinteistöjen kunnostajana, ja se omistaa Hämeenlinnassa muun muassa Suomen Kasarmit -kiinteistökokonaisuuden. ●

Pitkäaikaiset kerhonohjaajat palkittiin ansiomerkein

Hämeenlinna-Vanajan seurakunta on palkinnut kaksi pitkäaikaista vapaaehtoista kerhonohjaajaa Lasten ja nuorten keskuksen ansiomerkeillä. Ansiomerkit myönnetään seurakuntien kasvatustyössä ansioituneille vapaaehtoisille pitkäaikaisesta toiminnasta. Kultainen ansiomerkki

voidaan myöntää kahdeksan vuoden vapaaehtoistyöstä.

Ella Kuusa sai keväällä takautuvasti kahdeksan vuoden vapaaehtoistyöstä myönnetävän kultaisen ansiomerkin. Hän on toiminut seurakunnan kerhonohjaajana yhdeksän vuoden ajan.

Jonna Korhonen palkittiin kultaisella ansiomerkillä jo keväällä 2024. Hänellä on

yli kymmenen vuoden kokemus kerhonohjaajana, ja hän on ollut aktiivisesti mukana myös seurakunnan leiritöinnässä.

Kerhonohjaajat ovat tärkeä osa seurakunnan lapsi- ja nuorisotyötä. Vapaaehtoisina he ohjaavat kerhoja ja ovat mukana rakentamassa turvallista ja kannustavaa toimintaa lapsille ja nuorille. ●

Keskusseurakuntatalon purku etenee aikataulussa – katuja suljetaan paalutustöiden ajaksi

Rauhankadulla sijaitsevan vanhan Keskusseurakuntatalon purkutyöt ovat edenneet hyvää vauhtia kesän aikana. Purkutyöstä vastaa Ahosen Palvelut Oy, ja sen arvioidaan valmistuvan ennen joulua.

Työmaalla tehdään purkutöitä maanantaista torstaihin klo 7.00–20.00. Purkutyöt aiheuttavat ajoittain melua, pölyä ja työmaaliikennettä lähialueella. Työt pyritään toteuttamaan mahdollisimman turvallisesti sekä pöly- ja meluhaitat minimoiden.

Paalutustöitä tehdään Rauhankatu 14 ja Birger Jaarlin katu 5 kohdalla. Paalutustöiden turvallisen toteuttamisen

takia Rauhankatu ja Birger Jaarlin katu joudutaan sulkemaan tilapäisesti liikenteeltä viikoilla 33–34 paalutustöiden ajaksi. Sulkulaitteet poistetaan aina työpäivän päättyessä, jolloin kadut avataan jälleen normaalisti liikenteelle.

Viikonloppuisin porapaalujen asennustöitä ei tehdä, ja liikenne kulkee kaduilla normaalisti.

Porapaalujen asennustöitä tehdään viikoilla 32–34 maanantaista torstaihin klo 7–20. ●

Hämeenlinnan kirkon remontti alkaa syksyllä

Hämeenlinnan kirkon pitkään valmisteltu remontti käynnistyy syyskuun puolivälissä 2026. Muutostöiden arvioidaan valmistuvan alkuvuonna 2027. Remontin ajaksi kirkko suljetaan, eikä sinne ote-

ta tilavaroja 14.9.2026–31.3.2027 väliselle ajalle.

Remontin tavoitteena on tehdä kirkosta entistä monikäyttöisempi, muunneltavampi ja esteettömämpi. Kirkkoon rakennetaan muun muassa luiska alttarille sekä uusi kahviovila pohjoissakaraan. Muu-

tostöiden kustannusarvio on noin 1,7 miljoonaa euroa.

Vuonna 1798 valmistunut Hämeenlinnan kirkko on yksi Suomen merkittävimmistä kustavilaisen klassismin kirkkorakennuksista ja Hämeenlinna-Vanajan seurakunnan pääkirkko. ●

Kolehtia kerätään myös MobilePaylla

Hämeenlinnan, Vanajan, Rengon ja Kalvolan kirkkoissa sekä Poltinahon ja Jukolan seurakuntataloissa voi jatkossa

osallistua kolehtiin myös MobilePaylla.

Perinteinen käteiskolehti säilyy edelleen rinnalla. Uudistuksen tavoitteena on tehdä kolehtiin osallistumisesta

mahdollisimman vaivatonta myös niille, jotka käyttävät arjessaan ensisijaisesti sähköisiä maksutapoja. ●

uutisia kotimaasta

TEKSTI **ANU ISO-KOKKILA-VÄHÄNEN**

Kirkon ammatit kiinnostavat ennätysmäärää hakijoita

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon työpaikat ovat kiinnostaneet ennätysmäärää työnhakijoita. Kirkkorekryn mukaan hakijamäärä kasvoi vuosien 2023–2025 aikana noin 24 000 hakijasta noin 41 000 hakijaan, mikä tarkoittaa noin 70 prosentin kasvua. Eniten hakijoita on nuorissa ikäluokissa, ja vuonna 2025 alle 20-vuotiaat muodostivat suurimman hakijaryhmän.

Kirkko rakensi luottamusta SuomiAreenassa

Suomen evankelis-luterilainen kirkko osallistui kesäkuussa näkyvästi Porissa järjestettyyn SuomiAreenaan, jonka vuoden 2026 kantavana teemana oli luottamus. Kirkon ohjelmassa pohdittiin, miten luottamusta voidaan vahvistaa niin ihmisten välillä kuin koko yhteiskunnassakin.

Nelipäiväisen tapahtuman aikana kirkko järjesti keskusteluja muun muassa yhteiskunnallisesta luottamuksesta, kuntien ja seurakuntien yhteistyöstä, yksinäisyydestä, toivosta sekä uskonnon ja politiikan suhteesta. Ohjelmassa käsiteltiin myös seurakuntien merkitystä paikallisyhteisöjen rakentajina sekä nuorten ja perheiden hyvinvointia.

Keskusteluissa olivat mukana muun muassa arkkipiispa **Tapio Luoma**, piispat **Mari Leppänen** ja **Matti Repo** sekä eri alojen asiantuntijoita, tutkijoita ja yhteiskunnallisia vaikuttajia. Lisäksi SuomiAreenassa järjestettiin avoimia kohtaamisia, piispojen torikahveja ja iltahetkiä Keski-Porin kirkossa.

Kirkon mukaan luottamus on suomalaisen yhteiskunnan keskeinen voimavara. Tavoitteena oli tarjota keskusteluille tilaa ja nostaa esiin keinoja vahvistaa yhteisöllisyyttä, osallisuutta ja toivoa ajassa, jossa monet kokevat epävarmuutta tulevaisuudesta.

Kirkollisia toimituksia uudistetaan

Suomen evankelis-luterilaisessa kirkossa on käynnissä kirkollisten toimitusten kirjan uudistaminen. Työssä päivitetään muun muassa kasteen, konfirmaation, avioliittoon vihkimisen ja hautaan siunaamisen kaavoja vastaamaan paremmin tämän päivän ihmisten tarpeita ja erilaisia elämäntilanteita.

Uudistuksessa valmistellaan myös uusia rukoushetkiä esimerkiksi lasta odottaville, eläkkeelle siirtyville sekä elämänkriisien, kuten avioeron tai keskenmenon, kohdanneille. Tavoitteena on säilyttää toimitusten kristillinen sisältö, mutta kehittää niiden kieltä ja ilmaisua entistä ymmärrettävämmäksi ja saavutettavammaksi.

Kirkolliskokouksen käynnistämän uudistustyön on tarkoitus valmistua vuonna 2029, ja uudistettut toimitukset on suunniteltu otettaviksi käyttöön vuonna 2030.

Lähteet: kirkkorekry.fi, evl.fi

ILMOITTAUDU JO NYT!

Adventin ajan arkiretriitti
Vanajan kirkossa.
Keskiviikot 25.11., 2.12., 9.12. ja
maanantai 4.12. klo 18–19.30.
Ilmoittautuminen:
sinikka.tuori@evl.fi

HENGELLISTÄ SYVYYTTÄ ARJEN RYTMIIIN

Arkiretriitissä ei tarvitse lähteä erilliseen retriittikeskukseen tai vetäytyä pois arjesta. Sen sijaan tarkoitus on opetella pysähtymään Jumalan läsnäoloon juuri siellä, missä oma elämä tavallisesti tapahtuu.

TEKSTI RIITTA-SISKO AARTOLAHTI

Hämeenlinna-Vanajan seurakunta järjestää arkiretriittejä paaston ja adventin aikana. Ne ovat neljästä kuuteen viikkoa kestäviä jaksoja, joissa harjoitetaan rukousta, raamattumietiskelyä ja hengellistä matkakumppanuutta.

– Tavoitteena on luoda arkeen mahdollisuuksia uskon syvenemiselle ja tukea osallistujia löytämään tapoja vaalia hengellistä elämäänsä myös retriitin päätyttyä, kertoo retriittipappi **Sinikka Tuori**.

– Tarkoitus on pysähtyä Jeesuksen elämäntapahtumien äärelle, rukoilla niiden kanssa ja kuulostella, mitä Jumala haluaa juuri nyt sanoa omaan elämään.

Arkiretriitti on useamman päivän yhtäjaksoisen retriitin sovellus tavalliseen arkeen. Osallistujia etsii päivittäin noin puolen tunnin ajan, jolloin voi hiljentyä raamatun tekstin äärelle. Myös ohjaajat sitoutuvat päivittäiseen rukousmietiskelyyn.

– Jokaiselle päivälle annetaan oma raamatun teksti, jonka äärellä viivytään rukouksessa ja mietiskelyssä. Tehtävänä ei ole suorittaa, vaan olla avoin

sille, mitä ajatuksia, tunteita tai havaintoja se itsessä herättää, Tuori sanoo.

"Tarkoituksena on luoda turvallinen tila, jossa jokainen saa tutkia omaa hengellistä matkaansa"

– Jos raamattumietiskely jää jonakin päivänä väliin, sitä ei tarvitse korvata seuraavana päivänä.

Aikaisempaa kokemusta raamattumietiskelystä ei tarvita. Ryhmän ohjaajat opastavat harjoituksen alkuun ja antavat osallistujille tarvittavan materiaalin.

Yhdessä kuljettu matka

Vaikka retriitti sisältää paljon henkilökohtaista hiljentymistä, kukaan ei kulje matkaa yksin. Keskeinen osa arkiretriittiä on hengellinen matkakumppanuus.

Osallistujat kokoontuvat kerran viikossa pienryhmään jakamaan kokemuksiaan kuluneelta viikolta. Keskustelun

sijaan painopiste on kuuntelemisessa. Jokainen saa vuorolleen kertoa omista ajatuksistaan, rukouselämästään, ilon aiheistaan, kysymyksistään tai vaikeuksistaan, ja muut kuuntelevat hiljaa.

– Kokemuksia ei kommentoida eikä arvioida. Tarkoituksena on luoda turvallinen tila, jossa jokainen saa tutkia omaa hengellistä matkaansa omassa tahdissaan.

Luottamuksellisuus kuuluu retriitin perusperiaatteisiin. Ryhmässä kuullut henkilökohtaiset asiat jäävät ryhmän sisälle.

Viikoittaiset kokoontumiset alkavat yhteisellä alkuhartaudella. Ryhmät ovat kokoon-tuneet Vanajan kirkossa, jossa keskiaikaisen alttarikaapin äärellä viipyminen on tullut monelle tärkeäksi osaksi hiljentymistä.

Alkuhartaudessa luetaan raamatun teksti, viivytään hetki hiljaisuudessa ja rukoillaan yhdessä.

Tapaamisen keskellä osallistujat jakavat kukin vuorolleen mietteitään kuluneelta viikolta. Lopuksi hiljennytään ja rukoillaan vielä yhdessä.

– Raamatun tekstit toistuvat samoina ja rukoukset

Arkiretriittiä vetää pastori Sinikka Tuori, jonka erityisosaamista ovat muun muassa retriitit ja pyhiinvaellukset.

ovat ikiaikaiset Isä meidän ja Herran siunaus. Toisto ja tutut tekstit kannattelevat ruokoilijaa.

Ei suorittamista vaan pysähtymistä

Arkiretriitin ohjeisiin kuuluu päivittäinen raamattumietiskely ja hiljentyminen koko retriitin ajan. Joskus elämä kuitenkin yllättää.

– Siksi muistutan osallistujia aina siitä, ettei kyse ole suorittamisesta, vaan suhteen asettumisesta Jumalan kanssa – ja että se alkaa hen-

gittää elämässä, Sinikka Tuori sanoo.

– Samalla moni on kuitenkin kokenut saavansa ryhtiä rukouselämänsä, kun oma rytmi ja itselle sopiva tapa hiljentyä löytyvät ja juurtuvat osaksi arkea.

Monelle arkiretriitin suurin anti onkin juuri oivallus siitä, että Jumalan kohtaaminen ei edellytä erityisiä olosuhteita. Harjoittelemalla hiljaisuudesta tulee sisäinen olotila, jonka voi tavoittaa keskeltä tavallista arkea – ja joskus juuri sieltä kaikkein parhaiten. ●

KATSO IHMINEN® - valokuvanäyttely ja tarinoita screenillä

JOHANNA KAREEN KATSO IHMINEN® -VALOKUVANÄYTTELY ESILLÄ HÄMEENLINNAN KIRKOSSA

Hämeenlinnan kirkossa avautuu elokuun lopussa koskettava ja ajatuksia herättävä **Johanna Kareen KATSO IHMINEN®** -valokuvanäyttely, joka kutsuu katsojan pysähtymään ihmisyyden äärelle. Näyttelykokonaisuus koostuu valokuvista sekä videoteoksesta, joka esitetään screenillä näyttelyn aikana.

Esillä oleva Onnellinen elämä -valokuvanäyttely kuvaa kehitysvammaisten pariskuntien arkea, rakkautta ja yhdessä elämistä. Näyttely nostaa esiin jokaisen oikeuden parisuhteeseen ja onneen – ja sen, kuinka tärkeää on tulla nähdyksi ja rakastetuksi.

Noin 20 minuutin mittainen video syventää näyttelyn teemoja: se kertoo vammautuneiden, perheväkivallan uhrien sekä vankien elämäntarinoita. Teos on vaikuttava ja voi sisältää järkyttävää materiaalia – suositusikäraja noin 15 vuotta.

Näyttelyn avajaisia ja keskustelutilaisuutta vietetään maanantaina 31.8. klo 18 Hämeenlinnan kirkossa. Keskustelemassa ovat piispa emerita **Irja Askola**, vankilapappi **Hanna Vettenniemi**, Hämeenlinnan Turvakodin johtaja **Hanna Haapanen** sekä kokemusasiantuntija **Late Johansson**. Tilaisuuden juontaa **Elina Kanerva** ja musiikista vastaa **Olli Helenius**. Avajaiset ovat kaikille avoimet ja niissä on kahvitarjoilu.

VALOKUVANÄYTTELY ON AVOINNA HÄMEENLINNAN KIRKOSSA:

- ti-to 1.–3.9. klo 16–18
- su 6.9. klo 13–15
- ma-ti 7.–8.9. klo 16–18
- to 10.9. klo 16–18
- su 13.9. klo 13–15

KUNNIA- TEHTÄVÄ VIIMEISELLÄ MATKALLA

Kaikilla ei ole läheisiä kantamassa arkkua. Silloin apuun tulevat vapaaehtoiset arkunkantajat – joukko vapaaehtoisia seurakuntalaisia, jotka haluavat varmistaa arvokkaan viimeisen matkan jokaiselle.

TEKSTI **ELINA VIRTANEN**

Hautajaiset sisältävät monenlaisia merkityksellisiä tilanteita. Yksi niistä on arkun kantaminen – tehtävä, joka on yhtä aikaa konkreettinen, arvokas ja tunteita herättävä.

Kaikissa tilanteissa kantajia ei löydy omasta saattoväestä. Silloin seurakunnan vapaaehtoiset arkun kantajat voivat tarjota apua. He ovat tehtävään koulutettuja seurakuntalaisia, jotka toimivat kantajina ilman palkkaa.

Vapaaehtoiset arkun kantajat haluavat kuitenkin rohkaista hautajaisissa kantamaan läheisen tai ystävän arkkua. Vaikka arkun kantaminen voi tuntua etukäteen vaikealta tai jopa pelottavalta, tehtävä kannattaa ottaa vastaan, jos siihen on mahdollisuus. **Antti** ja **Anneli**, vapaaehtoiset kantajat toteavat, että arkun kantamista ei tarvitse katua jälkepäin.

Kantamiseen saa opastuksen paikan päällä, eikä tehtävässä tarvitse olla yksin – kantajat toimivat yhdessä ja toisia tukien ja seurakunnan työntekijät ohjaavat tilanteessa.

Tarve kasvaa – yhteisö muuttuu

Vapaaehtoisten arkunkantajien ryhmään kuuluu kaksikymmentä vapaaehtoista. Joukossa on sekä miehiä että naisia. Moni vapaaehtoinen kertoo lähteneensä mukaan huomattuaan muutoksen tämän päivän yhteiskunnassa ja ihmisten ajatuksissa hautajaisiin ja kuolemaan liittyen.

Perheiden hajautuminen ja yksinäisyyden lisääntyminen näkyvät myös hautajaisissa – kaikilla ei ole ympärillään suurta lähipiiriä. Ajatus siitä, että jokaisella ihmisellä tulisi olla mahdollisuus arvokkai-

siin hautajaisiin, koetaan tärkeäksi.

– Arkkuhautaustoive ei saa kaatua siihen, ettei suvusta löydy kantajia, toteaa vapaaehtoinen kantaja **Maarit**.

Omaisten ja saattoväen joukko voi olla hyvin pieni. **Timo M**, vapaaehtoinen kantaja, ajattelee, että omainen voi keskittyä muihin asioihin ja antaa myös surulle aikaa kun ei tarvitse miettiä eikä stressata mistä saa kantajat omaiselleen.

Vapaaehtoistoiminta arkunkantajana on monelle jatkumoa muulle auttamistyölle – se on tapa olla läsnä toisen ihmisen elämässä myös aivan sen viimeisessä vaiheessa.

Hiljainen palvelus joka koskettaa

Arkunkantajan tehtävä on ennen kaikkea kunniatehtävä. Tilanteet koetaan juhlallisiksi ja rauhoittaviksi mutta myös luonnollisiksi.

– Koen tilanteen hyvin luonnollisena, itse hautajaisissa on kuitenkin ulkopuolisuutta ja rajatusta roolissa, kertoo vapaaehtoinen kantaja **Timo N**.

– Kantaminen ja arkun hautaan laskeminen luovat tunteen, että on voinut osallistua omaisten suruun, kertoo **Kari** omista tuntemuksistaan tehtävässä.

Hetki kutsuu hiljenty- mään ja pohtimaan myös omaa elämää. Samalla tärkeäksi nousee omaisten tukeminen – kantaminen on ele,

TULISITKO MUKAAN VAPAAEHTOISEKSI ARKUNKANTAJAKSI?

Seurakunnan vapaaehtoiset arkun kantajat koulutetaan tehtävään, eikä aiempaa kokemusta tarvita. Kantajan tehtäviä otetaan vastaan oman elämäntilanteen mukaan – silloin kun itselle sopii.

Seuraava vapaaehtoisten arkunkantajien koulutus on ti 22.9. klo 17 Vuorentaan kappelilla.

Tiedustelut ja ilmoittautumiset Elina Virtanen
p. 040 804 9348,
elina.m.virtanen@evl.fi

joka kertoo, ettei kukaan ole yksin surunsa kanssa.

Näin toiminta käytännössä etenee

Vapaaehtoiset arkun kantajat toimivat kutsuperiaatteella.

–Useinmiten tarve kantajista ilmenee jo siunausaikaa varatessa seurakunnan palvelutoimistosta, toteaa **Päivi Kettunen** palvelutoimistosta.

Mikäli kantajia ei omasta saattoväestä löydy, tieto kantajien tarpeesta sekä siunauksen ajankohdasta välitetään vapaaehtoisten ryhmälle. Tehtävään lähtevät ne, joille ajankohta sopii.

Kantajat saapuvat paikalle hyvissä ajoin ennen siunaustilaisuutta ja toimivat yhteistyössä papin ja muiden työntekijöiden kanssa. Toiminta perustuu luottamukseen, vaihteluun ja toisten kunnioittamiseen.

Viestintä omaisten ja vapaaehtoisten välillä kulkee seurakunnan työntekijöiden kautta, mikä turvaa kaikkien osapuolten yksityisyyden.

Viimeinen palvelus

Arkunkantaminen on monelle vapaaehtoiselle tapa palvelella niin omaisia kuin vainajaa, vaikka ei heitä ole todennäköisesti koskaan tavannut.

Vapaaehtoinen arkunkantaja **Antti** kuvaa, että kyse on kunniatehtävästä – viimeisestä palveluksesta edesmenneelle. **Eero**, kokee että tehtävässä korostuu yhteisöllisyys ja osallisuus. Seurakunnan tuki surussa konkretisoituu avun antamisen kautta. ●

NYT ON AIKA ASETTUA EHDOLLE!

Olisiko sinusta seurakunnan luottamushenkilöksi? Haluaisitko vaikuttaa seurakunnan tulevaisuuteen ja toimintaan?
Nyt on aika asettua ehdolle seurakuntavaaleissa!

TEKSTI REETTA LAAKSONEN

Mitkä seurakuntavaalit?

Seurakuntavaalit järjestetään yhtä aikaa kaikissa Suomen seurakunnissa. Vaaleissa valitaan luottamushenkilöt seuraavalle nelivuotiskaudelle, vuosiksi 2027–2030.

Hämeenlinnassa käydään samaan aikaan kahdet vaalit. Seurakuntaneuvoston vaalissa valitaan jäsenet Hauhon, Hämeenlinna-Vanajan ja Lammin seurakunnan seurakuntaneuvostoihin. Seurakuntaneuvosto päättää seurakunnan hengellisestä työstä ja toiminnasta, kuten lasten kerhoista, auttamistyöstä ja jumalanpalveluselämästä.

Vaaleissa valitaan myös edustajat Hämeenlinnan seurakuntayhtymän yhteiseen kirkkovaltuustoon, jonka vastuulla ovat talous, kiinteistöt ja hautausmaat.

Seurakuntaneuvostot

Seurakunnan toiminnasta ja hengellisestä elämästä vastaavat seurakuntaneuvostot ja niiden alaiset johtokunnat. Kokousten asialistat täyttyvät hyvin käytännönläheisistä asioista. Päätetään erilaisista tilaisuuksista, avustuksista, henkilöstöasioista ja monesta muusta. Seurakuntaneuvostot päättävät siitä, millainen seurakunta on lapsille ja nuorille, opiskelijoille, työssäkäyville ja työttömille, yksinäisille ja perheellisille, vangeille, vammaisille ja vanhuksille, maahanmuuttajille ja sairauden tai perhe-elämän kriisien kanssa kamppaileville. Kirkkoherrojen johdolla seurakuntaneuvostot suunnataavat paikallisseurakuntien elämää ja vastaavat toiminnan kehittämisestä. Seurakuntaneuvostot kokoontuvat yleensä kerran kuukaudessa.

Paikkamäärät paikkakunnittain ovat:

- Hauho 10 paikkaa
- Hämeenlinna-Vanaja 16 paikkaa
- Lammi 12 paikkaa

Yhteinen kirkkovaltuusto

Yhteinen kirkkovaltuusto käyttää seurakuntayhtymän ylintä päätösvaltaa. Valtuusto hyväksyy seurakuntayhtymän toimintasuunnitelman ja talousarvion sekä toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen.

Kokousten aiheina on yleensä kiinteistöihin, hautausmaihin ja talouden kokonaisuuteen liittyviä kysymyksiä. Valtuusto muun muassa päättää veroäyrin, vahvistaa hautauksiin liittyvät hinnastot ja päättää milloin ja mitä kiinteistöjä korjataan, myydään tai milloin rakennetaan uutta.

Yksittäisten seurakuntien toimintaan kirkkovaltuusto ei puutu, mutta se päättää paljonko kukin seurakunta saa rahaa toimintaansa.

Yhteinen kirkkovaltuusto kokoontuu yleensä neljä kertaa vuoden aikana. Valtuustoon valitaan 51 edustajaa ja sen puheenjohtajana toimii valtuuston valitsema henkilö.

Paikat jakaantuvat seurakuntien väkiluvun suhteessa:

- Hauho 5 paikkaa
- Hämeenlinna-Vanaja 40 paikkaa
- Lammi 6 paikkaa

Näin asetut ehdolle

Seurakuntavaaleissa asetutaan ehdolle ehdokaslista kautta. Listoja perustavat valitsijayhdistykset, joiden taustalla voi olla herätysliike tai poliittinen puolue, usein myös jokin teema tai ajatusmaailma. Näitä voivat olla esimerkiksi kirkon uudistaminen,

tasa-arvon edistäminen tai nuorten aseman vahvistaminen kirkossa.

Selvitä valitsijayhdistyksen teemat ja tavoitteet ja varmista, että voit olla niiden takana. Päättä myös, haluatko olla mukana molemmissa vaaleissa. Voit asettua ehdolle sekä seurakuntaneuvostoon että yhteiseen kirkkovaltuustoon tai vain toiseen.

Kysy seurakuntasi ehdokaslistoista nykyisiltä luottamushenkilöiltä tai seurakuntavaaleista vastaavilta työntekijöiltä ja etsi itsellesi sopiva lista. Jos et löydä itsellesi sopivaa listaa, voit myös perustaa uuden valitsijayhdistyksen.

Ehdokasasettelu päättyy 15.9., klo 16, jolloin kaikkien valitsijayhdistysten ja ehdokaiden paperit pitää olla palautettuna oman seurakunnan palvelutoimistoon / kirkkoherranvirastoon. Olethan siis ajoissa yhteydessä valitsijayhdistysten yhteyshenkilöihin, jotta pääset mukaan haluamallesi ehdokaslistalle! ●

Lue lisää vaaleista ja jo tiedossa olevista valitsijayhdistyksistä: hameenlinna-vanajanseurakunta.fi/seurakuntavaalit/

TÄRKEÄT PÄIVÄMÄÄRÄT

Ehdokasasettelu päättyy 15.9.

Voit asettua ehdolle, jos olet konfirmoitu, 18 vuotta viimeistään vaalipäivänä 15.11.2026 täyttävä ev.lut. seurakunnan jäsen. Jos et ole kirkon jäsen, mutta ehdokkuus seurakuntavaaleissa kiinnostaa, liity kirkkoon ajoissa. Seurakunnan tulee vahvistaa jäsenyys 15.9. mennessä.

Ennakkoäänestys järjestetään ti-la 3.–7.11.

Voit äänestää ennakkoon kaikissa Suomen ev.lut. kirkon seurakuntien ennakkoäänestyspaikoissa. Myös Hämeenlinnassa on monia ennakkoäänestyspisteitä. Äänioikeus on viimeistään vaalipäivänä 15.11.2026 16 vuotta täyttävällä seurakunnan jäsenellä.

Vaalipäivä on sunnuntai 15.11.

Vaalipäivänä voit äänestää vain oman seurakuntasi ilmoittamassa äänestyspaikassa.

MIKSI ASETTUA EHDOLLE?

Seurakunnan luottamushenkilönä olet mukana:

- **päättämässä kuinka rahoja käytetään**
- **suunnittelemassa toimintaa**
- **jakamassa osaamistasi**
- **luomassa mielikuvaa kirkosta**

KASVURYHMÄSSÄ KOHDATAAN

Viime keväänä kaksi kuuden hengen *Iloa elämään* -kasvuryhmää kokoontui seitsemän kertaa pohtimaan yhdessä elämää ja sen mukanaan tuomia kokemuksia.

TEKSTI **ELINA VIRTANEN**

Kasvuryhmät ovat tarjonneet osallistujille tilan pysähtyä ja jakaa elämää yhdessä. Vapaaehtoiset ohjaajat **Tiina Kröger, Leena Peltonen, Marja Karjalainen** ja **Maritta Saarinen** kuvaavat kokemusta lämmenhenkiseksi ja merkitykselliseksi.

– Ryhmissä syntyy vähitellen luottamus, joka mahdollistaa aidon kohtaamisen. Luottamus ja vuorovaikutus avaavat tilaa uusille oivalluksille, kertoo Marja Karjalainen.

– Kasvuryhmässä jokainen saa tulla kohdatuksi omana itsenään. Keskustelut vahvistavat yhteyttä toisiin – joskus jopa uusiksi ystävyyksiksi asti.

Ryhmäläiset **Anna-Leena** ja **Tarja** kertovat kokemuksistaan omista ryhmistään:

– Sain uusia näkökulmia toisia kuunnellessa, koin iloa siitä yhteydestä ja luottamuksesta, joka ryhmässä syntyi. Tulini kuulluksi ja kohdatuksi ihanalla tavalla.

– Sai kuunnella, oppia, tulla kuulluksi. Yhtään ei tarvinnut jännittää etukäteen; ryhmässä sai aidosti olla juuri siinä mie-

lentilassa kuin sinä päivänä ja sillä hetkellä oli.

Ensi syksynä kasvuryhmät jatkuvat. Mukaan ovat tervetulleita kaikki, jotka kaipaavat aikaa pysähtyä, keskustella ja kasvaa yhdessä muiden kanssa. Anna-Leena ja Tarja haluavat rohkaista tulemaan mukaan.

– Mitään varsinaista kynnystä tulla ryhmään ei ole. Sen kuin tulee, juuri sellaisena kuin sillä hetkellä siinä elämäntilanteessa on. Saat enemmän kuin osait toivoa, ja voit jakaa toisille niistä elämäkokemuksista, joita reppuusi on karttunut.

Yhteen ryhmään otetaan maksimissaan kahdeksan ryhmäläistä. Ryhmät ovat suljettuja ja ryhmäläisiltä toivotaan sitoutumista tapaamisiin. Ryhmät kokoontuvat loka-marraskuussa. Voit valita joko päivällä tai illalla kokoontuvan ryhmän. Tiedustelut ja ilmoittautumisen ryhmään 25.9. mennessä Elina Virtanen 040 804 9348 tai elina.m.virtanen@evl.fi

Tule ohjaajaksi!

Koulutamme vapaaehtoiset ohjaajat tehtäväänsä. Ohjaa-

jalta ei vaadita aiempaa kokemusta ryhmän ohjaamisesta. Ryhmiä ohjataan pareittain.

Koulutus muodostuu yhdestä koulutuspäivästä ja kolmesta illasta. Koulutus on maksuton. Voit tulla mukaan koulutukseen ja päättää sen jälkeen haluatko ohjata kasvuryhmää.

– Kasvuryhmän ohjaajakoulutus rohkaisee kohtaamaan ihmisiä, käsittelemään elämää ja hyvinvointiin liittyviä aiheita. Ohjaajana tutustut uusiin ihmisiin, opit ymmärtämään asioita useista eri näkökulmista ja saatat itsekin kasvaa ihmisenä, toteaa koulutuksessa mukana ollut ja ryhmää ohjannut Leena Peltonen. ●

ILOA ELÄMÄÄN -KASVURYHMÄN ohjaajakoulutus

29.8. klo 9–16
Poltinahon seurakuntatalo
2.9., 9.9. ja 23.9. klo 17–20
Poltinahon seurakuntatalo

WALK
IN TERAPIA

Turuntie 4, 13130 Hämeenlinna
p. 050 563 3804
ohjaamo@hameenlinna.fi
Aukioloajat: ma-to 12–16,
ma 16–20 avoin olemisen tila
sekä 16.30–19.30 Walk in -terapia

Hämeenlinnan **Ohjaamo Stage** tarjoaa nuorille aikuisille kohtaamispaikan ja olemisen tilan, minne olet tervetullut aina sen auki ollessa, eli ma-to klo 12–16 sekä maanantaisin vielä klo 16–20 avoimen olemisen tilaan ilman sen kummempaa asiaa.

Maanantaisin Ohjaamolla on myös paikka terapeuttille keskustelulle, ammattilaisen terapeutin kanssa – **Walk in -terapiaa** joka maanantai klo 16.30–19.30.

Rimmin rukoushuone täyttää 90 vuotta

Hämeenlinna-Vanajan seurakunta ja Rimmilän kyläyhdistys juhlistavat Rimmin rukoushuoneen 90-vuotista taivalta sunnuntaina 11. lokakuuta 2026 juhlamessulla ja kyläjuhalla.

TEKSTI **ULLA KANNISTO**

Rimmilän kylä sijaitsee Hämeenlinnan länsilaidalla Renkajärven pohjoispäässä. Kylän keskeisellä paikalla seisoo vuonna 1935 rakennettu Rimmin rukoushuone.

Rukoushuone valmistui pääosin kyläläisten talkootyön sekä lahjoituksina saatujen hirsien ansiosta. Upea rakennus kertoo hyvin jugendtyylin rakennusperiaatteista. Lisäksi rukoushuone on osa Rimmilän kylän pienipiirteistä, mutta kulttuurihistoriallisesti merkittävää kokonaisuutta.

Rukoushuoneen rakentamisen taustalla oli silloisen Kalvolan seurakunnan kirkkoherra **Emil Laurilan** tavoite tarjota jumalanpalvelus- ja seurakuntatoimintaa pitäjän keskustasta kaukana asuville sekä naapuriseurakuntien syrjäseutujen asukkaille.

Hanketta varten perustettiin rukoushuoneyhdistys, joka osti tontin rukoushuonetta varten. Piirustukset sitä varten saatiin Urjalan Perholle rakennetusta rukoushuoneesta.

Rimmin rukoushuone vihittiin käyttöön 9. lokakuuta 1936. Vihkimisen toimitti piispa **Aleksi Lehtonen**, ja tapahtuma oli koko kylälle merkittävä juhla. Siitä alkoi rukoushuoneen pitkä historia kylän hengellisenä ja yhteisöllisenä keskuksena.

Tänä vuonna rukoushuone täyttää 90-vuotta ja sitä juhli-taan 11.10.2026 Hämeenlinna-Vanajan seurakunnan järjestämällä juhlamessulla klo 13. Tämän jälkeen jatketaan Rimmilän kyläyhdistyksen juhalla noin klo 14. ●

RIMMIN RUKOUSHUONEEN JUHLAJUMALANPALVELUS

sunnuntaina 11.10.2026, Rimmin rukoushuone (Renkajärventie 1391, 14500 Iittala)

Rimmin rukoushuoneen 90 v- juhla jumalanpalvelus klo 13. Juhlatilaisuus ja kahvit messun jälkeen n. klo 14 alkaen. Juhlatilaisuuden järjestää Rimmilän kyläyhdistys. Tervetuloa.

SYYSPATIKKA

— liikunnan iloa ja
luonnon rauhaa koko perheen
ulkoilutapahtumassa

Syksyn tullen luonto iloitsee väriloistossa ja juhlistaa nautittua kesää sekä kutsuu meitä rauhoittumaan ja nauttimaan raikkaasta ilmasta. Tänä vuonna meillä on erityinen syy suunnata metsään, sillä Jaakon Samoojien perinteinen Syyspatikka järjestetään jo 20. kerran!

TEKSTI JA KUVAT OLLI KOSKELA

Syyspatikan syntyyn on vaikuttanut ajan kirkkopolkujen perinteen ylläpitämisestä ja elävöittämisestä. Vielä vajaa vuosisata sitten syrjäkyliltä taivallettiin jalan niin sunnuntaikirkkoon kuin kauppa-asioillekin ja näitä polkuja myös Syyspatikan reitit osin seurailevat. Historiallinen jatkumo näkyy tapahtumassa myös hengellisesti, sillä sunnuntaisin patikoijilla on mahdollisuus osallistua reitin varrella pidettävään vaeltavaan jumalanpalvelukseen.

Syyspatikka on myös upea osoitus nuorten osaamisesta. Tapahtuman taustalla työskentelee talkoovoimin parikymmentä partiolaista Rengon

partiolippukunnasta Jaakon Samoojista, jotka huolehtivat kaikesta tarvittavasta: pysäköinnin opastuksesta, muonituksesta ja karttojen jaosta. Näiden innokkaiden nuorten osallistaminen tapahtuman järjestelyihin on aivan keskeinen osa tapahtumaa, ja järjestelyjen myötä nuoret oppivat tärkeitä organisointi- ja vastuunottotaitoja sekä yhteistyötä, jota tarvitaan satojen kävijöiden sujuvaan palvelamiseen.

Tapahtumassa on tarjolla viisi eripituista merkittyä reittiä (4, 5, 8, 13 ja 18 km), joista jokainen voi valita itselleen sopivan tason ja edetä omaan tahtiin. Patikointi on ilmaista, ja maalissa Ahoisten maamies-

seurantalolla odottaa ilmainen hernekeitto perinteikkäästi soppatykissä haudutettuna. Reitin varrelta huippuhetkiä mm. tarjoilevat jylhät harjut, Kulmakallion maisemat sekä jasalaiset pitsireunaiset muurikkaletut, joita voi ostaa ja nauttia Kalattoman rannalla pidettävältä taukopisteeltä.

Tule mukaan aistimaan edeltävien sukupolvien jälkiä poluilla sekä nauttimaan luonnon rauhasta ja nuorten rakentamasta lämminhenkisestä kylätunnelmasta! Nappaa mukaan säänmukainen varustus ja halutessasi omat retkiruokailuvälineet, jos haluat auttaa vähentämään kertakäyttöastoiden käyttöä. ●

SYYSPATIKKA

Koko perheen hyvän mielen ulkoilutapahtuma järjestetään 19.–20. syyskuuta 2026 Rengon Ahoissa. La klo 9–18 ja su klo 9–15. Lähtö: Ahoisten maamiesseurantalo, Topenontie 1010, Renko. Lisätietoa: www.jaakonsamoojat.fi/syyspatikka

“No one can pass through life, any more than he can pass through a bit of country, without leaving tracks behind, and those tracks may often be helpful to those coming after him in finding their way.”

partioliiikkeen perustaja Robert Baden-Powell

ON AIKA ILMOITTAUTUA RIPPIKOULUUN!

Vuoden 2027 ripareille ilmoittaudutaan 13.9.2026 mennessä. Kaikki seurakunnan vuonna 2012 syntyneet jäsenet saavat ripariesitteen ja ohjeet ilmoittautumiseen postitse. Jos et saa riparipostia syystä tai toisesta, tai et ole seurakunnan jäsen, olet silti tervetullut rippikouluun! **Ripariposti löytyy sähköisenä verkkosivuilta www.hameenlinna-vanajanseurakunta.fi/rippikoulu**

Vuoden 2027 riparivalikoimassa on klassisten kesäripareiden lisäksi muun muassa sportti-, lani-, seikkailu- ja vaellusripari. Rippikoulun voi käydä myös pääsiäisenä, pienryhmässä tai city-riparina (ei leiriä). Kehitysvammaisille nuorille on myös oma rippikoulu.

Teams-info rippikoululaisen vanhemmille pidetään torstaina 27.8.2026 klo 18, linkki infoon löytyy verkkosivuilta.

Seurakunnassa tapahtuu

KRISTILLINEN
TIKVA TARJOAA
HYVÄÄ OLOA
KEHOLLE,
MIELELLE JA
SIELULLE

Tikva yhdistää rauhallisen liikkeen, musiikin, hengityksen ja Raamatun jakeet. Ruotsissa kehitetty kristillinen liikuntamuoto on löytänyt tiensä myös Hämeenlinnaan.

TEKSTI JA KUVAT **RIITTA-SISKO AARTOLAHTI**

Tikva-ohjaaja **Seija Puusaari** levittää Ahveniston siunauskappelissa **Ilmari Launiksen** Kristusta esittävän lasimaalauksen eteen lattialle jumppamaton ja viltin. Tunnelma on rauhallinen.

– Tässä me sytytellään aina aluksi kynttilät, hän näyttää.

– Ahveniston kappeli oli käytännöllinen valinta: tila on sopivan kokoinen 10–15 hengen ryhmälle ja säännöllisesti vapaana. Samalla on löytynyt uusi hoitava paikka, jota ei muuten käytetä kuin pääasiassa siunauksiin, Puusaari kertoo.

Anne Da Silva ohjaa Tikvaa Hämeenlinnan Vapaakirkon tiloissa. Kahden kokoontumispaikan ansiosta osallistujat voivat valita itselleen sopivimman ympäristön.

– Toisille Vapaakirkon keskeinen sijainti keskustassa on kätevin. Jotkut taas haluavat tulla hieman etuajassa ja kävellä rauhassa hautausmaalla ennen tunnin aloitusta kappelissa.

Tikvan kehitti ruotsalainen **Mimmi Edin** 20 vuotta sitten kuntoutuakseen vakavasta niskaretkahdusvammasta. Jooga ja mindfulness eivät tuntuneet hänestä omilta, joten hän kehitti fysioterapeuttien kanssa vaihtoehdon, jossa kehonhuolto yhdistyy kristilliseen vakaumukseen. Nimi Tikva tulee hepreasta ja tarkoittaa toivoa.

Suomeen Tikva saapui vasta viime vuonna järjestetyn ensimmäisen ohjaajakoulutuksen myötä. Nykyisin sitä harjoitetaan kymmenellä paikkakunnalla, ja maassa toimii noin 70 sertifioitua ohjaajaa.

Lepoa ja liikettä

Tikvan liikkeet on suunniteltu turvallisiksi ja helposti sovellettaviksi. Harjoituksia voidaan tehdä erilaisissa elämäntilanteissa. Puusaari on toteuttanut Tikvaa diakoniatyössä myös hoivakodeissa, joissa osallistujat ovat tehneet liikkeitä tuoleilla istuen.

Tikva-tunti rakentuu liikkeistä, Raamatun jakeista ja erityisesti Tikvaa varten sävelletystä instrumentaali-

musiikista. Ohjaajat valitsevat tuntikokonaisuuden valmiista liike- ja tekstipankista.

– Maanantaina aamupäivällä vasta lopullisesti päättän, mitä liikkeitä käytän, ja kuuntelen, mitkä raamatunkohdat nousevat käsillä olevaan päivään ja viikkoon, Puusaari kertoo.

Da Silvan mukaan raamatunkohdat on valittu niin, että ne toimivat myös yksittäisinä jakeina ilman, että niiden alkuperäinen merkitys hämärtyy.

Tunnin rakenne pysyy samana. Aloitusliike kuvaa huolien ja asioiden jättämistä Jumalalle, loppuliike kiitollisuutta. Varsinaista aktiivista liikkumista on noin 35 minuuttia, minkä jälkeen levätään muutama minuutti ajan hiljaisuudessa ja päätetään harjoitus rauhallisiin loppuliikkeisiin.

Seija Puusaari ohjaa Tikvaa Ahveniston siunauskappelissa ja Anne Da Silva Hämeenlinnan Vapaakirkon tiloissa.

MITÄ?

Tikva on kristillinen liikuntomuoto, jossa kehonhuolto yhdistyy kristilliseen vakaumukseen

MISSÄ?

Parillisilla viikoilla Ahveniston kappelilla, parittomilla viikoilla Vapaakirkolla.

MILLOIN?

maanantaisin klo 18–19, alkaen 17.8.

LISÄTIEDOT

Seija Puusaari, p. 040 804 9358
seija.puusaari@evl.fi

Tikvassa ei anneta opetusta eikä selitetä raamatunkohtia. – Tikvassa ei myöskään rukoilla ääneen. Haluamme pitää sen neutraalina rukoustavan osalta, jotta jokainen voi rukoilla mielessään omalla tavallaan, Da Silva sanoo.

– Jumalan läsnäolon saa kokea kokonaisena ihmisenä, jolla on keho, mieli ja sielu. Tikvassa ohjataan hengittämään levollisesti. Sen voi kokea lisäävän luottamusta siihen, että itse olen tässä ja Jumala on tässä, hän kuvailee.

Myös fyysiset vaikutukset ovat konkreettisia.

– Verenkierto vilkastuu, tulee lämmin ja hyvä olo, Puusaari sanoo.

Tikva-tunnit alkavat Ahveniston kappelissa ja Vapaakirkolla kello 18. Mukaan voi tulla ilman aiempaa kokemusta, ja jokainen tunti muodostaa oman kokonaisuutensa.

– Visiona on, että liikkujista nousisi uusia ohjaajia ja seurakuntalaiset vetäisivät ryhmiä eri puolilla kaupunkia, Puusaari kertoo. ●

Päivän pulma!

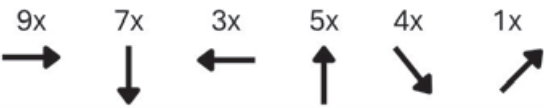
KATRI KIVISTÖ

LUONTORISTIKKO

Löydätkö kaikki sanat ruudukosta?

- LINNUNPÖNTTÖ
 - KALASTUS
 - SIENESTYS
 - MARJASTUS
 - KESÄYÖ
 - TUNTURI
 - SUO
 - KASTEHELMI
 - LOUNATUULI
 - AALLOKKO
 - SAMMAL
 - HONKA
 - KALLIO
 - JOKI
 - PURO
 - HAVUMETSÄ
 - NIITTY
 - RANTAKALLIO
- REVONTULET
 - LÄHDE
 - TIE
 - KURKI
 - SAARI
 - JÄKÄLÄ
 - JÄRVI
 - HIETIKKO
 - LAMPI
 - POLKU
 - PELTO

Suunnat ja määrät:

H	E	I	R	A	A	S	T	E	U	T	L	E	A	A	N
M	A	R	J	A	S	T	U	S	P	U	A	Ä	H	E	I
A	P	I	T	E	N	P	Ä	I	U	N	M	U	H	S	S
H	A	V	U	M	E	T	S	Ä	R	T	M	Ä	I	D	Y
M	O	J	A	N	T	U	A	O	O	U	A	L	K	I	E
I	U	N	I	I	T	T	Y	K	O	R	S	N	O	Ö	U
L	I	A	K	S	I	I	A	E	A	I	Ö	Ä	J	T	Y
U	K	O	K	A	S	T	E	H	E	L	M	I	A	T	H
U	A	S	I	A	L	T	U	Ö	J	H	L	Y	S	N	I
T	L	Y	U	L	A	M	P	I	L	E	R	I	R	Ö	E
A	A	T	S	L	U	Ä	K	R	M	U	K	L	O	P	T
N	S	S	I	O	A	R	E	K	A	L	L	I	O	N	I
U	T	E	A	K	U	P	S	E	E	N	I	O	P	U	K
O	U	N	S	K	A	E	Ä	L	Ä	K	Ä	J	U	N	K
L	S	E	A	O	S	L	Y	H	J	Ä	R	V	I	N	O
T	H	I	S	U	O	T	Ö	O	K	R	Ä	Y	S	I	U
O	P	S	R	E	V	O	N	T	U	L	E	T	A	L	S

Lähetä kuva täytetystä ruudukosta 31.8. mennessä sähköpostilla kotikirkko@evl.fi tai palauta täytetty ruudukko Reskan Palvelutoimistoon (Raatihuoneenkatu 19).
Arvomme oikein vastanneiden kesken 20 € lahjakortin Cafe Laurelliin.

Nimi

Puhelin

Sähköposti

MENOT

HÄMEENLINNA-VANAJAN SEURAKUNNAN TAPAHTUMAT 12.8.–25.11.2026

**TULE
MUKAAN!
–
SYKSYN
TAPAHTUMIA,
LEIREJÄ SEKÄ
KONSERTTEJA**

**TILAISUUKSIA
VAUVASTA
VAARIIN
– LÖYDÄ OMA
SUOSIKKISI!**

**KONKKARONKALLA
PERHELEIRILLE**

**MENETYKSEN
KÄSITTELYÄ
LUOVUUDEN
KEINAIN**

**KERHOTOIMINTAA
ELÄKEIKÄISILLE**

KERHOT PERHEILLE!

VAUVAKERHOT

- Maanantaisin klo 13–15 Reskan Kulma
- Tiistaisin klo 13–15 Poltinahon seurakuntatalo

Vauvakerhossa lauletaan ja loruillaan sekä jaetaan arjen kokemuksia. Vauvakerho on avointa toimintaa kaikille, niihin ei tarvitse ilmoittautua etukäteen. Tule vain paikalle vauvasi kanssa. Osallistuminen on maksutonta.

PERHEKERHOT

- Maanantaisin klo 9.30–11.30 Reskan Kulma
- Keskiviikkoisin klo 9.30–11.30 Poltinahon seurakuntatalo, Rantatien kerhotila ja Kalvolan seurakuntatalo
- Perjantaisin klo 9.30–11.30 Anttilankadun kerhotila

Perhekerho tarjoaa leikkiseuraa lapsille ja juttuseuraa sekä vertaistukea aikuisille. Perhekerhojen sisältö muokkautuu omanlaisekseen, perheitä kuunnellen. Perhekerhoon voi osallistua minkä ikäisen lapsen kanssa tahansa. Jokaisella kerralla on myös ohjattua toimintaa. Osallistuminen on maksutonta.

LOUNASKERHO

- Keskiviikkoisin klo 9.30–11.30 Anttilankadun kerhotila

Lounaskerhossa kaikki lapset, vanhemmat sekä ohjaajat valmistavat yhdessä yhteisen lounaan kaikille paikalla oleville. Kerho tarjoaa myös leikkiseuraa lapsille ja vertaistukea aikuisille. Osallistuminen on maksutonta.

PERHEIDEN MUSKARI

- Torstaisin klo 14–15.30 Poltinahon seurakuntatalo

Tervetuloa yhdessä lapsesi kanssa! Perheiden toiminnallinen muskarihetki kestää noin 30 minuuttia, jonka jälkeen pientä tarjoilua ja leikkiä. Maksuton eikä vaadi ilmoittautumista. Muskaria ohjaavat omat lastenohjaajamme.

PERHEIDEN PUISTOKERHO

- Tiistaisin klo 9.30–11.30 Tervaniemen uimarannan leikkipaikka (Loimalahdentie, Hämeenlinna)

UUTTA TOIMINTAA! Puistokerho tarjoaa leikkiseuraa lapsille ja juttuseuraa aikuisille. Puistokerhoon voi osallistua minkä ikäisen lapsen kanssa tahansa. Vapaata leikkiä ja jokaisella kerralla klo 10 on yhteistä ohjattua puuhaa. Omin eväin, alueella nuotiokota ja vessa käytettävissä. Osallistuminen on maksutonta. HUOM! Puistokerhossa säävaraus.

LIIKU LAPSESI KANSSA

- Torstaisin klo 17.30–18.15 Kirkonkulman koulu, Vanhanpappilantie 133.

Liiku lapsesi kanssa on perheen yhteinen liikuntahetki, jossa on sekä ohjattua että vapaata liikumista. Ohjelma on suunnattu 2–3-v. lapsille aikuisineen. Ryhmä on maksuton eikä vaadi ilmoittautumista, voitte vain tulla paikalle.

PERHEKIRKKO

su 23.8. klo 10 Perheiden metsäkirkko

Syöksynsuun leirikeskuksen piha. Vietetään luomakunnan perhekirkkoa Syöksynsuun leirikeskuksen pihalla, ehtoollinen, yhteistä laulua ja rukousta luonnon puolesta.

Perheiden metsäkirkko on osana *Nuku yö ulkona* -tapahtumaa. Tervetuloa!

su 4.10. klo 10 Mikkelinpäivän perhekirkko

Kalvolan kirkko. Tervetuloa iloiseen ehtoolliskirkkoon koko perhe! Maksuton tarjoilu kirkon jälkeen.

la 31.10. klo 16 Pyhäinpäivän perhekirkko

Ahveniston kaapeli. Tervetuloa pyhäinpäivän tunnelmalliseen ehtoolliskirkkoon koko perhe! Maksuton pieni tarjoilu kirkon jälkeen.

PIKKUHELPPI

Pikkuhelppi tarjoaa kaikille perheille maksutonta lastenhoitoapua.

Lapsen voi tuoda joko vapaana olevaan kerhotilaan leikkimään tai vaihtoehtoisesti voimme ulkoilla lasten kanssa kodin lähiympäristössä tai muussa sovitussa paikassa (esim. lääkärikäynnin ajan). Kysy rohkeasti ohjaajalta eri vaihtoehtoja.

Pikkuhelppiä tarjotaan syyskaudella 2026 maanantaisin ja torstaisin klo 13–16 välisenä aikana, max. 2 h kerrallaan, ja sen toteuttavat Hämeenlinna-Vanajan seurakunnan varhaiskasvatuksen työntekijät. Perhe voi saada palvelua syys- tai kevätkauden aikana enintään neljä kertaa. *Aika varataan joko QR-koodista tai lastenohjaaja Anu Nuoppooselta numerosta 040 8049 387 (ma-to klo 8–16).*

Ota rohkeasti yhteyttä, olemme täällä sinua varten!

HAUKKAA & HENGAA -ILTA

Parittomien viikkojen ke
alk. 26.8. klo 17–19
Jukolan Lintukoto

Kaikille avoin tapahtuma, jossa jutustelua, olemista ja mukavaa puuhaa kaikenikäisille. Tarjolla myös keittoateria klo 17.
Lisätietoja Tiina Hämäläinen p. 040 804 9353.

AVOIN POLTSARI

ke 19.8., 30.9., 12.10. (huom. maanantai!), 11.11. ja 9.12. klo 17–19 Poltinahon seurakuntatalo

Kaikenikäisten kohtaamispaikka! Illoissa on mahdollisuus pelailla, leikkiä, askarrella, hiljentyä, kohdata, osallistua ja kahvitella hyvässä seurassa ja vaikka koko perheenä. Illat alkavat aina maksuttomalla ruokailulla klo 17. Työntekijöitä tavattavissa.
Lisätietoja Johanna Sundman-Korelin 040 8049 390.

Hämeenlinnaan muuttaneiden tuparipiste ke 19.8. klo 17–19, Poltinahon seurakuntatalo

Oletteko muuttaneet hiljattain Hämeenlinnaan? Etsittekö tekemistä lapsille tai uusia tuttuja? Avoin Poltsari on kaikenikäisten kohtaamispaikka, tervetuloa mukaan koko perheen voimin!

Infopiste lapsiperheille:

Tule tutustumaan, mitä kaikkea seurakunta tarjoaa eri-ikäisille lapsille ja perheille Hämeenlinnassa (tietoa myös isommille lapsille suunnatusta toiminnasta). Toimintaa on nonstoppina koko illan ajan, voitte tulla silloin kun teille sopii. Työntekijöitä paikalla varhaiskasvatuksesta, nuorisotyöstä ja diakoniasta.

YHTEISET 5-VUOTIS-SYNTYMÄPÄIVÄJUHLAT

su 25.10. klo 13–15 Poltinahon seurakuntatalo

Kutsukirjeen saavat postitse 1.7.–31.12. ajalla 5 vuotta täyttävät (1.1.–30.6. ajalla 5 v. täyttäneille on järjestetty oma juhla maaliskuussa, mikäli et päässyt maaliskuun juhlaan, voit ilmoittautua syksyn juhlille nettisivujen kautta). Ohjelmassa mm. yhteinen aloitus kirkkosalissa, monenlaista mukavaa toimintaa, herkuttelua sekä pieni lahja kaikille 5-vuotiaille. Maksuton. Ilmoittautuminen 14.9. alkaen nettisivujen kautta.

Lisätietoja Katri Kivistö 040 8049 391.

TULOSSA!! JOULUINEN PERHELEIRI 27.–29.11. Syöksynsuun leirikeskus

Ilmoittautuminen leirille aukeaa lokakuussa nettisivuillamme.
Lisätietoja Niina Huttunen 040 8049 381.

SINULLE, TALVIVAUVAA ODOTTAVA!

**Tulossa syyskauden
toiset vauvakutsut!**
su 13.12. Reskan Kulma

Ilmoittautuminen aukeaa loka-marraskuussa
nettisivuillamme. Seurakunta järjestää kolmet
tai neljät vauvakutsut vuoden aikana.

Kutsut ovat odottavien äitien kohtaamispaikka!
Kutsuilla on pientä ohjelmaa, vaippakakun
arvontaa, saat tietoa ristiäisten järjestämisestä
sekä muuta mukavaa.
Lisätietoja Katri Kivistö 040 8049 391.

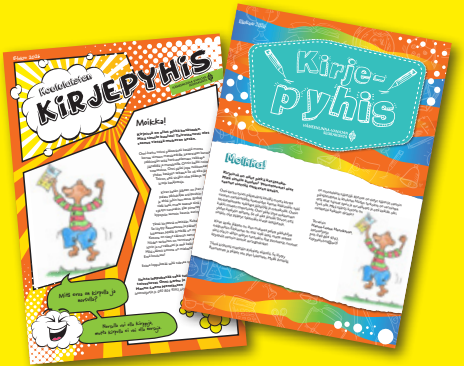

KONKKARONKKA-LEIRI, DIAKONIAN PERHELEIRI 9.–11.10. Syöksynsuun leirikeskus

Levollisesti irti arjesta. Tule mukaan koko
teidän Konkkaronkan kanssa viikonlopuksi
leireilemään. Valmis säännöllinen ruokatar-
joilu ilahduttaa aikuisia ja kiva tekeminen ja
touhuaminen lapsia, joten kaikki nauttivat.
Konkkaronkka-leiri mahdollistaa mukavan
syyslomanaloituksen jokaiselle perheelle-
taloudellisesta tilanteesta tai muista arjen
haasteista riippumatta.
*Lisätietoja diakoni Hanna-Leena Niemelä
hanna-leena.niemela@evl.fi tai p 040 804 9361.
Ilmoittuminen nettisivujen kautta 1.–20.9.*

KIRJEPYHIS

Kirjepyhys on lasten kirjepyhäkoulu, joka postitetaan
kotiin kuusi kertaa vuodessa.
Kirjepyhiksiä on kaksi; Pienten kirjepyhys on tarkoitettu
4–7-vuotiaille ja koululaisten kirjepyhys 8–10-vuotiaille
lapsille perheineen Hämeenlinna-Vanajan seurakunnan
alueella. Kirjepyhys tukee kodin kristillistä kasvatusta ja
perheen mukavaa yhdessä tekemistä. Kirjeissä kerrotaan
lisäksi seurakunnan tulevista tapahtumista lapsiperheille.
**Lähde mukaan yhteiselle seikkailulle Raamatun
jännittävään maailmaan!** Kirjepyhikseen voi ilmoittautua
milloin tahansa. Joko nettisivuillamme tai laittamalla sähköpostia osoitteeseen
kirjepyhys.html@evl.fi. Ilmoittautuessanne sähköpostilla, kerrottehan seuraavat
tiedot: lapsen etu- ja sukunimi, syntymävuosi, osoite, sekä huoltajan nimi,
osoite sekä sähköpostiosoite. Jos perheessä on useampi lapsi, voi vanhempi
tilata jokaiselle lapselle oman kirjeen.

PARTIO

Seurakunta on taustayhteisönä seitsemälle partiolippukunnalle. Partiolippukunnan toimintaan on aina
helpointa hypätä mukaan kauden alussa. Parhaiten lippukuntien toiminnasta ja toiminnan aloituksesta
saat tietää lippukunnan nettisivuilta.

- Partiolippukunta Jaakon Samoojat (Kokoontuu Rengossa) www.jaakonsamoojat.fi
- Partiolippukunta Kalvolan Katajasiskot (Kokoontuu Iittalassa) katajasiskot@gmail.com
- Partiolippukunta Kalvolan Olavinpojat (Kokoontuu Iittalassa) afrusti@iki.com
- Partiolippukunta Kaskenkaatajat (Kokoontuu Poltinaholla) www.kaskenkaatajat.org
- Partiolippukunta Liekkitytöt (Kokoontuu Poltinaholla) www.liekkitytot.fi
- Partiolippukunta Nummen Eränkävijät (Kokoontuu Idänpäässä ja Nummella) www.nuer.fi
- Partiolippukunta Wanajan Ilves (Kokoontuu Vanajan kirkolla) www.wanajanilves.fi

TULE TUTUSTUMAAN PARTIOTOIMINTAAN!

Partiokipinä to 20.8. klo 17.30–19 Laivarannan puisto
Kiinnostaako partio? Tule hakemaan kipinä partioon, uuteen harrastukseesi!
Hämeenlinnan alueen lippukunnat järjestävät toiminnallisia rasteja Laivarannan puistossa lapsille ja
aikuisille. *Lisätietoja Hämeenlinnan alueen partiolaisilta hap.hallitus@gmail.com*

SYYSPATIKAN JUHLAVUOSI!

Syyspatikka la 19.9. klo 9–18 ja su 20.9. klo 9–15, Renko

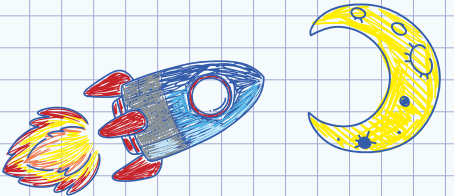
Partiolippukunta Jaakon Samoojat järjestää perheen ulkoilutapahtuma Syys-
patikan jo 20. kerran. Merkityt reitit ovat pituudeltaan 4, 5, 8, 13 ja 18 km. Kar-
tan saat maamiesseurantalolta Topenontie 1010, Renko (Ahoineen). Patikointi
on ilmaista ja lippukunta tarjoaa maamiesseurantalolla molempina päivinä
hernekeittoa soppatykistä niin kauan kuin sitä riittää ja lisäksi on myynnissä
kahvia ja pientä herkkua. Lisäksi reitillä on mahdollista ostaa mm. kahvia ja
muurikkalettua. Jos haluat voit vähentää kertakäyttöastioiden käyttöä, ottaa
mukaan omat retkiruokailuvälineet. Niille järjestetään tiskaushetki maamiesseurantalolla. **Tervetuloa patikoimaan Ahoisten maastoihin.**
Lisätietoja: www.jaakonsamoojat.fi/syyspatikka

Kouluikäisten kerhotoiminta ilmoittautuminen nettisivujen kautta 12.8.–11.10.

Kerhot kokoontuvat maanantaista torstaihin viikolta 37 alkaen viikolle 48 asti. (Kokkikerhot ja Kässäkerho kokoontuvat vk 45 asti.)
Syyslomaviikolla 42 ei ole kerhoja.

Kokkikerhot ja Kässäkerho kokoontuvat klo 17–18.30 ja muut liikunta- ja askartelukerhot 17–18.00
KERHOPISTEITÄ ON YMPÄRI KAUPUNKIA. KATSO TARKEMMAT TIEDOT NETTISIVUILTA.
KERHOTOIMINTA ON MAKSUTON OSALLISTUJILLE.

Lisätietoja Kati Lehmuskanta-Kupias kati.lehmuskanta-kupias@evl.fi p. 040 804 9375.

SYYSLOMAN LEIRIT
KOULUIKÄISILLE

KAHDEN YÖN LEIRI 2.–3.-LUOKKALAISILLE
ma 12.10. – ke 14.10.

Syöksynsuun leirikeskus

Leirillä pelataan, leikitään, tutustutaan Raamatun kertomuksiin, ulkoillaan, askarrellaan, ollaan kavereiden kanssa ja montaa muuta perinteistä leiritouhua. Leirille otetaan 25 leiriläistä. Ilmoittautuminen leirille alkaa seurakunnan nettisivujen kautta 1.9. klo 11.30. Leiripaikat täytetään ilmoittautumisjärjestyksessä. Hinta 30 €/leiriläinen.

KAHDEN YÖN LEIRI 4.–6.-LUOKKALAISILLE
ke 14.10. – pe 16.10

Syöksynsuun leirikeskus

Leirillä pelataan, leikitään, tutustutaan Raamatun kertomuksiin, ulkoillaan, askarrellaan, ollaan kavereiden kanssa ja montaa muuta perinteistä leiritouhua. Leirille otetaan 25 leiriläistä. Ilmoittautuminen leirille alkaa seurakunnan nettisivujen kautta 1.9. klo 11.30. Leiripaikat täytetään ilmoittautumisjärjestyksessä. Hinta 30 €/leiriläinen.

Lisätietoja leirin vastaavalta ohjaajalta,
Petri Löde Hurme petri.hurme@evl.fi
tai 040 804 9373 (lomalla 14.9. saakka)

MIESTEN JA LASTEN PIZZA &
PELI-ILTA

ke 28.10. klo 17–20 Poltinahon seurakuntatalo

Iltaan ovat tervetulleita kaikki mieheksi itsensä kokevat lähipiiriinsä kuuluvien lasten kanssa. Illan aikana pelaillaan, touhutaan yhdessä ja puuhataan monenlaista metkaa tekemistä ja tietysti myös leivotaan sekä syödään pizzaa.

Ilmoittautuminen tapahtumaan alkaa seurakunnan nettisivujen kautta 21.9. Tapahtuma on maksuton.

Lisätietoja Petri Löde Hurme petri.hurme@evl.fi
tai 040 804 9373 (lomalla 14.9. saakka).

MÄ&ME
-KERHONOHJAAJAKOULUTUS
SEISKALUOKKALAISILLE

Ilmoittautuminen nettisivujen kautta 20.7.–31.8. Kokoontumiset noin kerran kuussa maanantaisin tai keskiviikkoisin klo 17–19 vaihtelevissa toimipisteissä.

Ilmoittautujat saavat tarkemman tiedon aikataulusta. Ensimmäinen kokoontuminen on 23.9. klo 17–19 Poltinahon seurakuntatalolla. Koulutus antaa valmiuden ohjata varhaisnuorten kerhotoimintaa sekä valmiuden tulla lasten leirille isoseksi. Koulutus on maksuton ja se kestää vuoden.

Lisätietoja Kati Lehmuskanta-Kupias kati.lehmuskanta-kupias@evl.fi tai 040 804 9375.

TULE MUKAAN
LAULAMAAN
KUOROON!

MUKULAKUORO

Alkaen 15.9. klo 17–17.45 Poltinahon seurakuntatalo

Lauluintoiset 6–9-vuotiaat tervetuloa mukaan oppimaan ja iloitsemaan laulamisesta!

Kuoron vetäjänä kanttori Minna Koskikunnas,
minna.koskikunnas@evl.fi tai 040 804 9318.

TAWASTICA-KUORO

Alkaen to 3.9. klo 17.30 Luthertalo, Lukiokatu 1.

Aloita terveyttä tutkitusti kohentava harrastus!

Kysy koelauluaikaa kaisa.kautto@evl.fi tai 040 804 9503.

VANAJAVEDEN NUORISOKUORO

Alkaen ke 2.9. klo 17 Hämeenlinnan kirkko

Moniäänistä klassista musiikkia laulava tyttökuoro, alaikäraja 11. Sovi koelaulu: Anna-Maria Lehtoaho anna-maria.lehtoaho@evl.fi tai 040 804 9344.

KAIKKI LAULAMAAN -LAULUTILAISUUDET

Alkaen ke 16.9. klo 15–16, Luther-talo, Lukiokatu 1.

Ovet aukeaa klo 14.45. Kaikille avoin laulutilaisuus, laulattamassa Anna-Maria Lehtoaho.

KALVOLAN KIRKKOKUORO

aloittaa syyskauden harjoitukset ke 2.9. klo 17

Kalvolan kirkolla. Johtajaksi tulee kanttori

Noora Hultin. Uudet laulajat tervetuloa!

GOSPELKUORO

aloittaa syyskauden harjoitukset to 3.9.

klo 18 Vanajan kirkolla. Uudet laulajat tervetuloa

koelaulun kautta, jonka voi sopia uuden johtajan

Noora Hultinin kanssa harjoitusten alettua.

NELOSKUORO

tiistaisin klo 16–16.45.

Alkaa 1.9. Hämeenlinnan kirkossa.*

AURORINA

5.–8.-luokkalaisille torstaisin klo 17–18.

Alkaa 3.9. Hämeenlinnan kirkossa.*

AURORA

n. 14–22-vuotiaille tiistaisin klo 17–18.30.

Alkaa 1.9. Hämeenlinnan kirkossa.*

VOX VANAJAE

n. 18–45-vuotiaille n. joka toinen sunnuntai

klo 12–14.30. Alkaa 5.–6.9. leirillä

Syöksynsuun leirikeskuksessa.*

VANAJAN KAMARIKUORO

torstaisin klo 18.15–20. Alkaa 3.9.

Poltinahon seurakuntatalossa.*

*Koelaulun voi sopia kanttori Ismo Savimäen kanssa, 040 804 9322.

MUSIIKKI- JA RUKOUSHETKI

su 22.11. klo 15 Kalvolan kirkko

Kokoonnumme yhteen musiikin, yhteislaulun, sanan ja rukouksen äärelle.

Pappina Katri Riikonen, muusikkona Marko Kylväjä.

SOIVAT KÄSIKIRJOITUKSET

Keskiaikaista musiikkia Vanajan kirkossa su 30.8. klo 16 Vanajan kirkko

Keskiajan käsikirjoitukset heräävät eloon, lauletuksi ääneksi. Konsertti koostuu

Vox Silentii -yhtyeen laulusta ja visuaalisesta esityksestä, jossa kuulijat pääsevät seuraamaan laulujen etenemistä pergamenttikuvista. Vapaa pääsy, ohjelma 20 €.

KELLO VIIDEN KONSERTTI

ti 29.9. klo 17 Poltinahon seurakuntatalo

Aurora-kuoro, johtaa Ismo Savimäki.

Vapaa pääsy, ohjelma 10 €.

ma 16.11. klo 17 Vanajan kirkko

Minna Koskikunnas. Vapaa pääsy.

KELLO VIIDEN
BAROKKIA SYYSILTAAN

ke 14.10. klo 17 Rengon kirkko

Juho Punkeri ja Teppo Lampela, laulu, Kaisa Ruotsalainen ja Viola Räisänen, viulu,

Mari Viluksela, altto,

Anna Pulakka, sello,

Anna-Maria Lehtoaho, urut

Vapaa pääsy, ohjelma 15 €.

PYHÄN TANSSIN
PÄIVÄ

la 22.8. klo 14–16.30

Poltinahon seurakuntatalo

Voit osallistua koko ajaksi tai lähteä/liittyä tauon aikana. Tauko on klo 15–15.30.

Halutessasi ota mukaan omat eväät.

Tanssimme kivilattialla, joten huomioi kengät

sen mukaan. Ei ennakkoilmoittautumista.

Maksuton. Ei tarvitse osata entuudestaan.

Lisätietoja Katriina Mäkinen 040 804 9356.

PYHÄ TANSSI RESKAN KULMASSA

Kerran kuukaudessa tiistaisin

22.9., 20.10., 17.11. ja 22.12. klo 13–14.

Mukaan sisätossut tai -kengät.

Kehorukouksesta ja liikkuvasta mietiskelystä

muodostuvaa tanssia musiikin tahtiin.

Ennakkoilmoittautumista ja –osaamista ei tarvita.

Lisätietoja Katriina Mäkinen 040 804 9356.

PYHÄ TANSSI
JUKOLAN LINTUKODOSSA

Maanantaisin klo 18–19, mutta ei joka

kuukauden ensimmäinen maanantai, eikä 23.11.

Yhdistelmä mietiskelevää liikettä ja kehorukousta.

Askeleet ovat yksinkertaisia ja tahti rauhallinen.

Etukäteisilmoittautumista tai aiempaa

kokemusta ei tarvita. Maksuton.

Lisätietoja Eija Kortesoja 040 8049 395.

RAAMATTUPIIRI

Kokoontumiset n. kerran/kk torstai-iltaisoin klo

18–19.30. Muutokset kokoontumisaikaan mahdol-

lisia. Paikka tarkentuu. Piiriä vetävät Juha ja Leena Peltonen. Lisätietoja Juha Peltonen 040 770 2827.

JUKOLAN LINTUKODON RAAMATTUPIIRI

Parittomien viikkojen maanantaisin alkaen 24.8.

Jukolan seurakuntatalo. Vetäjinä Maritta Saarinen ja Sinikka Piiri.

ANTTILANKADUN RAAMATTUPIIRI

Perjantaisin 4.9. alkaen klo 16.15–17.45,

Anttilankadun kerhohuone.

TIKVA-STRETCH LEMPEÄÄ LIIKETTÄ

Parillisen viikon ma klo 18–19, Ahveniston kappeli, 17.8. alkaen

Lempeää liikettä ja venyttelyä, johon yhdistetään Raamatun sanoja sekä Tikvaan sävellettyä musiikkia. Liikkeet ovat yksinkertaisia ja lempeitä ja sopivat kaikenikäisille ja kaiken kuntoisille. Ei ennakkoilmoittautumista. Vapaaehtoinen osallistumismaksu Yhteisvastuukeräyksen hyväksi.

Lisätietoja Seija Puusaari 040 804 9358.

RAUHANRUKOUSTA JA TAIZE-LAULUA

ke klo 17–18 Poltinahon seurakuntatalolla: 12.8., 9.9., 7.10., 25.11., 15.12. (huom, ti!)

Tule kanssamme rukoilemaan rauhan ja sovinnon puolesta. Rukoilemme yhdessä maailmanrauhan puolesta ja pyydämme että seuraisimme Kristusta rauhan tiellä siellä missä jaamme elämämme ihmisten ja luomakunnan kanssa.

Lisätietoja Tuukka Hämäläinen 040 804 9394.

YLISTYSLAULU- JA RUKOUSILLAT

torstaisin klo 18, kerran kuukaudessa: 17.9., 8.10., 12.11. ja 17.12., Poltinahon seurakuntatalo
Kokoonnumme yhteen musiikin ja rukouksen äärelle. Puhuja- ja musiikkivieraita. Voit jättää omat rukousaiheesi yhteiseen esirukoukseen. Mahdollisuus rukouspalveluun ja öljyllävoiteluun. Illan päättää ehtoollishetki. Tarjolla iltatee.

HILJAISUUDEN RETRIITTI

pe 25.9. – su 27.9. Syöksynsuun leirikeskuksessa. Retriitti kutsuu vetäytymään arjen keskeltä ja havahdumaan Jumalan läsnäoloon. Retriittipäiviä kannattelevat yhteiset rukoushetket, ehtoollisen vietto ja ateriat. Retriittiin saavutaan omin kyydein. Ohjaajina Sinikka Tuori ja Riitta Sandberg. Ilmoittautuminen nettisivuilla. Lisätietoja sinikka.tuori@evl.fi tai 040 804 9315.

ADVENTINAJAN ARKIRETRIITTI

25.11.–14.12. Raamattu matkakumppaniksi arkeen? Ilmoittaudu mukaan arkiretriittiin! Arkiretriitti on viikoittain kokoontuva ryhmä. Lisäksi osallistuja viettää päivittäin aikaa raamatuntekstin äärellä rukoillen. Aikaisempaa kokemusta ei tarvita vaan ensimmäisellä kerralla saa materiaalin ja opastuksen. Tapaamiset Vanajan kirkossa klo 18: ke 25.11., ke 2.12., ke 9.12., ma 14.12.
Lisätietoja ja ilmoittautuminen: Sinikka Tuori, sinikka.tuori@evl.fi tai 040 804 9315.

NUORTEN AIKUISTEN ALFA-KURSSI

ti 15.9–24.11. klo 18–20 Reskan kulma

Onko elämällä joku syvempi merkitys?
Riitänkö minä? Kuka Jeesus on?

Tule tutkimaan uskoa yhdessä – kokeile Alfaa! Alfa on sarja tapaamisia, jossa saa pohtia elämän suuria kysymyksiä vapaassa ilmapiirissä ilman painostusta. Joka kerta aloitetaan yhteisellä ruokailulla. (Kerrat 6.10., 3.11. ja 17.11. Jukolan Lintukodossa.)

Ilmottaudu bit.ly/nuorten-aikuistenalfa

Kurssi on ilmainen. Lisätietoja alfasuomi.fi ja Aino Majanen aino.majanen@evl.fi

NAISTEN KIRJALLISUUSPIIRI

maanantaisin klo 18.30

Poltinahon seurakuntatalo

Keskustelemme seuraavista kirjoista:

14.9. Vilja-Tuulia Huotarinen: Taskunovellit
19.10. Katri Viitaniemi: Kirkas ja hiljainen – Runoilija Helvi Juvosen elämä
16.11. Markus Nummi: Käräjät
14.12. Joel Haahtela: Talvikappeli

Lisätietoja Marja Savolainen 040 450 9990.

KIRJAPIIRI

ke 2.9, ke 14.10, ke 4.11 ja ke 2.12 klo 19–20.30 Reskan kulma

Keskustelemme seuraavista kirjoista:

2.9. Anni Swan: Pikkupappilassa
14.10. Kazuo Ishiguro: Klara ja aurinko
4.11. Edouard Louis: Ei enää Eddy
2.12. Tommi Kinnunen: Pimeät kuut

Ei ilmoittautumisia.

Lisätietoja Jaana Lehtonen 040 804 9301.

SAUNAILTA VIITTOMAKIELISILLE

to 27.8. klo 16.30–20, Syöksynsuun leirikeskuksen rantasauna. Ohjelmassa on messu, saunomista, makkaranpaistoa ja yhdessäoloa. Tilaisuus on ilmainen, ei ennakkoilmoittautumista. Mukana kuurojen pappi Janne Rissanen sekä diakoniatyöntekijät Henna Helminen ja Hanna-Leena Niemelä. Lisätietoja Henna Helmiseltä henna.helminen@evl.fi tai 040 804 9336.

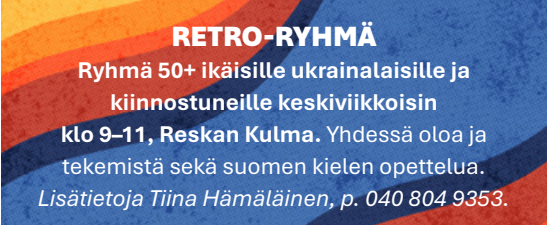

NÄKÖ MENE, MITÄ JÄÄ? -KURSSI

tiistaisin klo 10–12 alkaen 8.9., Poltinahon seurakuntatalo
Eivätkö silmälasit enää auta, onko näkösi voimakkaasti heikentynyt? Vertaiskurssi hiljattain näkönsä menettäneille. Yhteensä kahdeksan kokoontumista syys-helmikuussa. Kurssilla käy asiantuntijavieraita ja sen ohjaajina toimivat diakonissa Henna Helminen sekä vertaisohjaaja Ida Mauko. Lisätietoja ja ilmoittautumiset Hennalle 31.8. mennessä henna.helminen@evl.fi tai 040 804 9336.

ESTEETÖN PYHIINVAELLUS JUKOLASSA

ke 16.9. klo 13–14.30, Jukolan seurakuntatalo. Tule mukaan avaamaan uusi esteetön pyhiinvaellusreitti! Pyhiinvaellus alkaa Jukolan seurakuntatalon pihasta ja palaamme lopuksi samaan paikkaan. Reitin pituus on noin 1,7 kilometriä ja reitti on esteetön. Reitti kulkee osin asfaltilla ja osin soralla. Reitin varrella on viisi pysähdystä, joihin liittyy pieni hartaus. Pyhiinvaelluksen jälkeen on tarjolla pullakahvit Jukolan seurakuntatalossa. Säänmukainen vaatetus. Ohjaajina toimivat Henna Helminen ja Sinikka Tuori. Lisätietoja Hennalta henna.helminen@evl.fi tai 040 804 9336. 16.9. alkaen reitti löytyy myös Citynomadista ja sen voi kulkea omatoimisesti.

RETRO-RYHMÄ

Ryhmä 50+ ikäisille ukrainalaisille ja kiinnostuneille keskiviikkoisin klo 9–11, Reskan Kulma. Yhdessä oloa ja tekemistä sekä suomen kielen opettelua. Lisätietoja Tiina Hämäläinen, p. 040 804 9353.

SIENIPYHIINVEALLUS

la 19.9. klo 10 Aulangon ulkoilumaja

Metsä on minun kirkkoni, sen antimet Sinun lahjojasi. Tervetuloa mukaan yhteiselle sieniretkelle. Kokoonnumme Aulangon ulkoilumajalla, josta lähdemme pienissä porukoissa kiertelemään lähialueen metsiä. Saat sienestyskaverin meistä tai muista osallistujista. Me laitamme yhteiset makkarat tulille ja metsästä tultuasi pääset esittelemään saalistasi muille tulen äärellä. Nautitaan yhdessä syksyisestä metsästä ja sen antimista. Lisätietoja Hanna-Leena Niemelä, hanna-leena.niemela@evl.fi tai 040 804 9361.

CAFE IDÄNPÄÄ - KOHTAAMISPAIKKA

Työttömille ja vastaavassa elämäntilanteessa oleville klo 13.30–15 Anttilankadun kerhotila

Kahvia ja välipalaa. Avajaiset 16.9. jolloin tarjolla makkaraa 50 ensimmäiselle. Syksyn kokoontumiset 16.9., 30.9., 14.10., 28.10., 11.11., 25.11., ja 9.12. eli parillisten viikkojen keskiviikkoisin. Voit tulla ja mennä oman aikataulusi mukaan. Mukana menossa diakoniatyöntekijät Hanna-Leena, Tinde ja Lauri.

RESKAN KULMAN AAMUPALA

Tiistaisin alk. 1.9. klo 9–11 Reskan Kulma

Vapaata jutustelua ja oleilua. Rukoushetki klo 10. Diakoniatyöntekijä tavattavissa koko tilaisuuden ajan. Maksuton. Lisätietoja Tiina Hämäläinen 040 804 9353.

ELÄKEIKÄISTEN RYHMÄT

Poltinahon eläkeikäisten ryhmä

Parittomien viikkojen torstaisin alk. 10.9. klo 13–14.30, Poltinahon seurakuntatalo.

Eläkeikäisten kahvit

Joka kuukauden ensimmäinen tiistai alk. syyskuussa klo 13–14.30. (HUOM! Siirtynyt Reskan Kulmasta Poltinahon seurakuntatalolle)

1.9. Vierailija, ei vielä tiedossa
6.10. Reija Lumivuokko, Hämeenlinnan vanhusten asuntosäätiö
3.11. Tiina Leiskamo, Kanta-Hämeen Muistiyhdistys
1.12. Marko Kylväjä, seurakuntamusiikko

Anttilankadun eläkeikäisten ryhmä

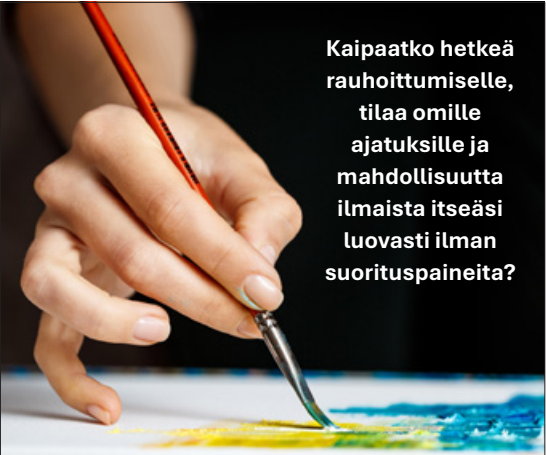
Parittomien viikkojen keskiviikkoisin alk. 9.9. klo 13–14.30, Anttilankadun kerhohuone.

Reskan Kulma, Näpertäjät-ryhmä

parillisten viikkojen tiistaisin klo 13–15 alk. 15.9.

Eläkeikäisten ryhmiin liittyvät tiedustelut Anne Kössi anne.kossi@evl.fi tai 040 804 9482.

Kaipaatko hetkeä rauhoittumiselle, tilaa omille ajatuksille ja mahdollisuutta ilmaista itseäsi luovasti ilman suorituspaineita?

Pyhän Luovuuden Päivä

22.8. klo 9–16 Vanajan seurakuntakodilla
Pyhän luovuuden päivässä yhdistyvät taide, rukous ja lepo tavalla, joka on avoin kaikille. Et tarvitse aiempaa kokemusta – riittää, että tulet sellaisena kuin olet.
Päivän aikana voit maalata, piirtää, kirjoittaa tai muuten työskennellä luovasti. Voit tehdä rukous- tai taidepäiväkirjaa, kokeilla erilaisia tekniikoita tai antaa ajatusten ja tunteiden tulla näkyväksi kuvien kautta.
Päivän hinta on 25 € sisältäen kaiken materiaalin, ohjauksen sekä lounaan ja kahvit.
Päivässä mukana **Marja Vainikka** ja **Elina Virtanen**. Päivään on rajattu osallistujamäärä 15 henkilöä. Vanajalle tullaan omin kyydein. *Kysele vapaita paikkoja Elina Virtanen elina.m.virtanen@evl.fi tai 040 804 9348.*

Pyhän Luovuuden Illat

Kerran kuussa Jukolan Lintukodossa. Illoissa työskennellään luovasti. Jokaisella kerralla on hartaus, virikkeitä, oma aihe tai tekniikka, joita voi kokeilla ja hyödyntää. Muuten työskentely on vapaata ja monipuoliset materiaalit on käytössä. Osallistuminen on maksutonta, mutta halutessaan voi antaa vapaaehtoisen materiaalimaksun lähetystyön hyväksi. Illan aikana tarjolla kahvia ja teetä. Halutessasi voit ottaa omat eväät mukaan. Illoissa mukana **Marja Vainikka** ja **Elina Virtanen**.

Syksyn ohjelma:

- 7.9. Taidekirjasein sidonta**
- 5.10. Taidemaalaukset inspiraation lähteenä.**
- 2.11. Kuvakollaasi**
- 5.12. Taidekirjan täyttämistä joulun hengessä.**
Ilmoittaudu iltoihin 4.9. mennessä.
Elina Virtanen elina.m.virtanen@evl.fi tai 040 804 9348.

28.8. klo 18.30–21 Taiteiden yön taide- ja runotyöpaja Reskan kulmassa.

Tyhjän Sylin Rukoushetki

ke 23.9. klo 18.00
Vuorentaan hautausmaalla
Tyhjän sylin muistokiven luona.

Pieni rukoushetki tyhjän sylin, toteutumattomien unelmien ja suuren surun äärellä. Tahattomasti lapsettomille, lapsensa menettäneille tai muuten tyhjää syyliä sureville.

Sinun surusi on totta.

Syksyn Sururyhmä

Ryhmä kokoontuu seitsemän kertaa tiistaisin klo 16.30–18 ajalla 15.9.–3.11. Hämeenlinnan keskustassa.

Ryhmään voidaan ottaa kahdeksan henkilöä ja siihen tullaan ilmoittautumisen kautta. Suosittelemme, että menetyksestä on kulunut muutama kuukausi (2–6 kk) ryhmän alkaessa.

Läheisen ihmisen kuolema on syvä ja voimakas kokemus. Jokaisen suru on ainutlaatuinen ja oma. Surun jakaminen toisten kanssa auttaa jaksamaan ja siksi seurakunta tarjoaa vertaistukea sureville. Sururyhmässä saa jakaa omia ajatuksiaan ja tunteitaan muiden läheisensä menettäneiden tuella.

Ryhmässä on lupa surra ja kysyä vaikeita kysymyksiä. Kokoontumiset päätetään lyhyeen hartauteen. Sururyhmää ohjaa seurakunnan työntekijöistä muodostuva työpari. Ryhmät ovat luottamuksellisia.

Tiedustelut ja ilmoittautumiset 1.–31.8. Timo Heikka, timo.heikka@evl.fi p.040 804 8355 tai Katri Vappula, katri.vappula@evl.fi tai 040 804 8313.

Sinun surusi on totta.

Luova Sururyhmä

Ryhmä kokoontuu syksyllä seitsemän kertaa keskiviikkoisin klo 17.30–19.30 ajalla 30.9.–25.11. Hämeenlinnan keskustassa.

Ryhmään voidaan ottaa kahdeksan henkilöä ja siihen tullaan ilmoittautumisen kautta. Suosittelemme, että menetyksestä on kulunut muutama kuukausi (n. 2–8 kk) ryhmän alkaessa. Läheisen ihmisen kuolema on syvä ja voimakas kokemus. Jokaisen suru on ainutlaatuinen ja oma. Surun jakaminen toisten kanssa auttaa jaksamaan ja siksi seurakunta tarjoaa vertaistukea sureville. Sururyhmässä jaetaan omia ajatuksia ja tunteita keskustelemalla sekä luovien menetelmien (esim. maalauksen) avulla. Luovat menetelmät ovat ohjattuja, eikä aiempaa kokemusta tarvita.

Ryhmässä on lupa surra ja kysyä vaikeitakin kysymyksiä. Kokoontumiset päätetään lyhyeen hartauteen. Sururyhmää ohjaa seurakunnan työntekijöistä muodostuva työpari. Ryhmät ovat luottamuksellisia.

Tiedustelut ja ilmoittautumiset 11.9.2026 asti Jenni Kaarenoja jenni.kaarenoja@evl.fi tai 040 804 9359.

Messut ja Hartaudet

Hämeenlinnan Kirkko

- pe 14.8. klo 18 Sateenkaarimessu,**
Hämeenlinna Priden yhteydessä
- su 16.8. klo 10 Messu**
- su 23.8. klo 10 Messu**
- su 30.8. klo 10 Vapaaehtoisten messu**
Messussa siunataan vapaaehtoiset tehtävänsä. Kirkkokahvit.
- su 6.9. klo 10 Messu**
- su 13.9. klo 10 Messu**
- HUOM! Su 20.9. alkaen messut Vanajan kirkossa klo 10 Hämeenlinnan kirkon ollessa remontissa.**

Vanajan Kirkko

- su 16.8. klo 12 Messu**
- su 23.8. klo 18 Iltakirkko**
- su 30.8. klo 12 Messu**
- su 6.9. klo 18 Iltakirkko**
- su 13.9. klo 12 Messu**
- su 20.9. klo 18 Iltakirkko**
- su 4.10. klo 18 Iltakirkko**
- su 18.10. klo 18 Iltakirkko**
- su 1.11. klo 18 Iltakirkko**
- su 15.11. klo 18 Iltakirkko**

Iltakirkossa musiikki, sana ja hiljentyminen vuorottelevat kiireettömään tahtiin.

Lähiömessut, Jukolan Lintukoto

- su 6.9. klo 12 Messu**
- su 20.9. klo 12 Messu**
- su 4.10. klo 12 Messu**
- su 18.10. klo 12 Messu**
- su 1.11. klo 12 Messu**
- su 15.11. klo 12 Messu**

Kotoisa messu joka toinen sunnuntai ja keittolounas, vapaaehtoinen maksu 5 €.

Valomessu

- su 16.8. klo 17 Hämeenlinnan kirkko**
- su 30.8. klo 17 Hämeenlinnan kirkko**
- su 13.9. klo 17 Hämeenlinnan kirkko**
- su 27.9. klo 17 Poltinahon seurakuntatalo**
- su 11.10. klo 17 Poltinahon seurakuntatalo**
- su 25.10. klo 17 Poltinahon seurakuntatalo**
- su 8.11. klo 17 Poltinahon seurakuntatalo**
- su 22.11. klo 17 Poltinahon seurakuntatalo**
Astetta rennompia iltamessu kevyellä bändimusiikilla ja hyvällä fiiliksellä täytettynä.

Rengossa tapahtuu

MESSUT, RENGON KIRKKO

su 23.8. klo 15	Messu
su 30.8. klo 10	Messu
su 6.9. klo 15	Messu
su 13.9. klo 10	Messu
su 20.9. klo 11–14	Vaeltava jumalanpalvelus Rengon Ahoisissa HUOM! Ei messua Rengon kirkossa!
su 27.9. klo 10	Messu
su 4.10. klo 15	Vanhusten viikon aloitusmessu
su 11.10. klo 10	Sadonkorjuumessu
su 18.10. klo 15	Messu
su 25.10. klo 10	Messu
su 1.11. klo 18	Iltamessu
su 8.11. klo 10	Messu
su 15.11. klo 15	Messu
su 22.11. klo 10	Messu

RENGON ALFA-KURSSI 14.9.–23.11.

Maanantaisin klo 18–20 (ei 2.11.), perjantaina 30.10. klo 17–20, lauantaina 31.10. klo 10–16
Paikkana maanantaisin aina Rengon seurakuntatalo, Alfa-viikonloppuna 30.–31.10. yksityinen rukoushuone Rengossa.
Tule oppimaan uskosta ja Jumalasta!
Maksuton. Ilmoittautuminen:
<https://link.webropol.com/s/rengonalfa>.
Lisätietoja Sara Kaloinen 044 975 9333.

VAELTAVA JUMALANPALVELUS SYYSPATIKASSA

su 20.9.2026 klo 11–14 välillä osana partiolippukunta Jaakon Samoojien syyspatikkaa!
Huom! su 20.9. ei messua Rengon kirkossa!
Partiolippukunta Jaakon Samoojat toteuttama koko perheen ulkoilutapahtuma Syyspatikka järjestetään 19.–20.9. Merkityt reitit ovat pituudeltaan 4, 5, 8, 13 ja 18 km. Kaikki reitit päättyvät samalle polulle ja “viimeisellä” pätkällä on mahdollista kulkea vaeltavaa jumalanpalvelusta osana omaa matkaansa. Kartan reiteistä saat maamiesseurantalolta Topenontie 1010, Renko (Ahoinen). Osana syyspatikkaa lippukunta tarjoaa maamiesseurantalolla hernekeittoa soppatykistä niin kauan kuin riittää. Myynnissä kahvia ja pientä herkkua. Lisäksi reitillä on mahdollista ostaa mm. kahvia ja muurikkalettua.

MITEN JA MIKSI RUKOILISIN?

ma 12.10. klo 18, Rengon seurakuntatalo
Kansan Raamattuseuran seurakuntapalveluiden johtaja Lea Kujanpää (TM) opettaa aiheesta ”Miten ja miksi rukoilisin?” Tilaisuus järjestetään osana Rengon Alfa-kurssia. Vapaa pääsy. Ei ennakkoilmoittautumisia. Kahvitarjoilu klo 17–18.
Lisätietoja Sara Kaloinen 044 975 9333.

PERHEIDEN ILTA

Torstait 10.9., 8.10., 19.11. ja 17.12. klo 17.30–19 Rengon seurakuntatalo
Perheiden illassa on yhdessäoloa ja monipuolista puuhaa koko perheelle. Iltojen sisältö muokautuu omanlaisekseen, perheitä kuunnellen. Voit osallistua minkä ikäisen lapsen kanssa tahansa. Jokaisella kerralla on myös ohjattua toimintaa sekä maksuton iltapala.

RENGON YHTEISÖRUOKAILU

Alkaen to 3.9 klo 11–12.30, Rengon seurakuntatalo
Tervetuloa yhteiselle aterialle mukavaan seuraan. Aterian hinta on 4 €. Paikalla on myös diakoniatyöntekijä.

RENGON ELÄKELÄISTEN HOPEAKERHO

Parillisten viikkojen keskiviikkoisin alk. 16.9. klo 13–14.30, Rengon seurakuntatalo

RENGON RAAMATTUPIIRI

Parillisten viikkojen tiistaisin klo 18, 1.9. alkaen, Rengon seurakuntatalo
Rengon raamattupiiri kokoaa yhteen kaiken ikäiset juttelemaan ja oppimaan Raamatus-ta. Syksyllä 2026 luetaan Uuden testamentin Ilmestyskirjaa. Keskustelua, ihmettelyä ja satunnaisia asiantuntijavieraita. Tule innostumaan Raamatusta! Avoin kaikille, ei ennakkoilmoittautumista. Lisätietoja Sara Kaloinen 044 975 9333.

Kalvolassa tapahtuu

MESSUT, KALVOLAN KIRKKO

su 23.8. klo 10	Messu
su 30.8. klo 15	Messu
su 6.9. klo 10	Messu
su 13.9. klo 15	Messu
su 20.9. klo 10	Messu
su 27.9. klo 15	Messu
su 4.10. klo 10	Perhekirkko ja vanhusten viikon aloitusmessu
su 11.10. klo 13	Rimmin rukoushuoneen 90 v juhla, HUOM! Ei messua Kalvolan kirkossa! Kirkkokahvit ja mehut messun jälkeen.
su 18.10. klo 10	Messu
su 25.10. klo 15	Messu
su 1.11.klo 10	Messu
su 8.11. klo 15	Messu
su 15.11. klo 10	Messu
su 22.11. klo 15	musiikki- ja rukoushetki HUOM! Ei messua.

VIRTAA VÄLILLÄMME -PARISUHDELEIRI

25–40-vuotiaille Kaunisniemen leirikeskuksessa 21.–23.8.
Osallistumismaksu 100 €/pari.
Kyselyt ja ilmoittautumiset (voit jättää viestin)
Tuukka Hämäläinen p. 040 804 9394.
Viim. ilmoittautumispäivä su 16.8.

Ilmoit-taudu pian!

RIMMIN RUKOUSHUONE 90 V -JUHLA

Su 11.10. klo 13, Rimmin rukoushuone
Juhlajumalanpalvelus klo 13, juhlatilaisuus ja kahvit messun jälkeen n. klo 14 alkaen. Yhteistyössä Rimmilän kyläyhdistyksen kanssa.
Lisätietoja Katri Riikonen 040 804 9307.

PERHEIDEN ILTA

Keskiviikkoisin klo 17.30–19 Kalvolan seurakuntatalo
Perheiden illassa on yhdessäoloa ja monipuolista puuhaa koko perheelle. Iltojen sisältö muokautuu omanlaisekseen, perheitä kuunnellen. Voit osallistua minkä ikäisen lapsen kanssa tahansa. Jokaisella kerralla on myös ohjattua toimintaa sekä maksuton iltapala.

IITTALAN SEURIKSEN AAMUHARTAUUS JA AAMUPALA

Alk. ke 9.9. kuukauden parittomilla viikoilla klo 9–11 Kalvolan seurakuntatalo
Aloitamme klo 9 aamuhartaudella, jonka jälkeen syömme yhdessä aamupalaa. Mukana seurakunnan työntekijöitä. Maksuton. Tervetuloa kaikenikäiset!

LÄHIMMÄISTUPA

Torstaisin alk. 3.9. klo 11–14 Kalvolan seurakuntatalo
Tervetuloa jutustelemaan kahvikupposen äärelle, tapaamaan muita ja nauttimaan monipuolisesta ohjelmasta. Lisätietoja Anne Kössi anne.kossi@evl.fi tai 040 804 9482.

YHTEINEN PÖYTÄ KALVOLASSA

Joka kuukauden 3. tiistai klo 12–13 Kalvolan seurakuntatalo.
Tervetuloa syömään yhteisen pöydän ääreen. Aterian hinta 4 €. Paikalla on diakoniatyöntekijä.

ELÄKELÄISTEN KALVOLA TIISTAIKERHO

Joka kuukauden 3. tiistai klo 13–14.30 syys-marraskuussa, Kalvolan seurakuntatalo

IITTALAN OLKKARI 3.–6. -LUOKKALAISILLE (26.8.–16.12.)

Keskiviikkoisin klo 2–16 Kalvolan seurakuntatalo
Olkkarissa 3.–6.-luokkalaiset kokoontuvat viettämään koulun jälkeen omaa iltapäivää Kalvolan seurakuntatalolle. Olkkarissa on mahdollisuus tehdä läksyjä, pelailla lautapelejä, biljardia tms. tai vaan hengailla kavereiden kanssa koulun jälkeen. Olkkariin voi tulla suoraan koulusta. Tarjolla pientä välipalaa. Mukaan voi tulla myös kesken kauden. Toiminta on maksutonta, mutta edellyttää ilmoittautumista seurakunnan verkkosivujen kautta. Lisätietoja Kari Mononen kari.mononen@evl.fi tai 040 804 9483.

NUORTEN ILLAT IITTALASSA

Torstaisin klo 17–20 Kalvolan seurakuntatalo
Nuorten illat Iittalan Seuriksella, eli Kalvolan Seurakuntatalolla torstaisin klo 17–20. Rentoa menoa ja letkeätä tunnelmaa! Ohjelmassa kahvitte- lua, yhteistä ohjelmaa, hartaus ja vapaata hengailua. Voit pelailla esimerkiksi lautapelejä, pleikkaa, biljardia tms. Nuori seurakunta on paikka kohdata ja tulla kohdatuksi. Hetki kahvi- tai teekupillisen äärellä, yhteistä hiljentymistä Luojan eteen. Kenenkään ei tarvitse jäädä yksin! Ei edellytä ilmoittautumista. Seuraa @kalvolanseurakuntanuoret Instagramissa! Lisätietoja Kari Mononen kari.mononen@evl.fi tai 040 804 9483.

DONKKIS BIG NIGHT! -ILTA ALAKOULULAISILLE

Torstaina 24.9. klo 17.30–19.30 Kalvolan seurakuntatalo
Ohjelmassa paljon erilaista puuhaa; Raamattuopetusta, säbätutka, askartelua, musiikkia, erilaisia toimintapisteitä ja tietenkin perinteiset nyttärit! (Nyyttäreissä jokainen tuo jotain herkkua mukanaan yhdessä jaettavaksi. Voit tuoda esim. sipsejä, popcornia tai paperipäällysteisiä makeisia avaamattomissa pakkauksissaan. Seurakunta tarjoaa mehua ja pientä suolaista). Donkkiksen järjestävät yhteistyössä Hämeenlinna-Vanajan seurakunta, Hämeen Kansanlähetyt, Hämeenlinnan Vapaaseurakunta ja Aito seurakunta. Ei ilmoittautumista. Seuraavat Donkkikset: 25.11., 25.2.2027 ja 29.4.2027. Lisätietoja Kari Mononen kari.mononen@evl.fi tai 040 804 9483.

ERORYHMÄ

Vuoden 2027 alussa alkavaan eroryhmään ilmoittautuminen perheneuvoja Sari Paanulle tekstiviestillä p. 040 8049 343. Sari Paanu ottaa yhteyttä lisätietoja ja alkuhaastattelua varten.

ILOA ELÄMÄÄN -KASVURYHMÄN OHJAAJAKOULUTUS

Koulutus antaa valmiudet ohjata seitsemän kertaa kokoontuvaa kasvuryhmää. Koulutuksessa käydään läpi ryhmän toimintaa, erilaisia toimintamenetelmiä, harjoitellaan ryhmän ohjaamista ja perehdytään keskusteluaiheisiin.

Koulutuspäivät
la 29.8. klo 9–16, ke 2.9. klo 17–20,
ke 9.9. klo 17–20, ke 23.9. klo 17–20
Koulutus on maksuton. Koulutuspaikkana on Poltinahon seurakuntatalo.
Tiedustelut ja ilmoittautuminen
21.8. mennessä Elina Virtanen
elina.m.virtanen@evl.fi tai 040 804 9348.

VAPAAEHTOISTEN ILTAPÄIVÄKAHVIT

to 10.9. klo 14.30–16 Reskan kulma
Jännittääkö esiintyminen?
Hanna-Leena Henriksson kertoo mikä helpottaa esiintymisjännitystä ja antaa vinkkejä äänenkäyttöön.

to 12.11. klo 14.30–16 Reskan kulma
Aiheena surevan ihmisen kohtaaminen.

PYSY AJAN TASALLA
Ajantasaiset tiedot tapahtumista seurakunnan verkkosivuilta
hameenlinna-vanajanseurakunta.fi/tapahtumat

VAPAAEHTOISENA SEURAKUNNASSA -ILTA UUSILLE VAPAAEHTOISILLE
to 17.9. klo 17–20 Reskan kulma
Ilmoittautuminen 15.9. mennessä
Elina Virtanen elina.m.virtanen@evl.fi tai 040 804 9348.

VAPAAEHTOISTEN ARKUNKANTAJIEN KOULUTUS
ti 22.9. klo 17–18.30 Vuorentaan kappeli
Tiedustelut ja ilmoittautumiset Elina Virtanen
elina.m.virtanen@evl.fi tai 040 804 9348.

RAAMATTUTUNTI JA MUSIIKKIA KUTSUMUKSEN LÖYTÄMISESTÄ JA KRISTITTYNÄ KASVAMISESTA
to 1.10. klo 18
Jukolan lintukoto
Heini Aronkoski ja Jyrki Toivanen. Kahvitarjoilu.

AIVOTERVEYS JA VAPAAEHTOISTOIMINTA
ke 16.9. klo 17–19 Wetterin auditorio
Virkistysluento vapaaehtoisille. Ilta toteutetaan yhteistyössä vapaaehtoiskeskus Pysäkin kanssa.
Ilmoittautuminen 9.9. mennessä Elina Virtanen
elina.m.virtanen@evl.fi tai 040 804 9348.

HALUATKO OLLA KUULEVANA KORVANA JA VIERELLÄ KULKIJANA?

Lähde mukaan Kirkon keskusteluavun puhelinpäivystäjäksi. Päivystäjät tekevät noin yhden vuoron kuukaudessa ja päivystää voit myös kotona. **Vapaaehtoisten koulutus tapahtuu 1.10.–26.10. välisenä aikana, jolloin kokoonnumme joka toinen torstai-ilta yhteensä viisi kertaa.** Lisäksi saat kotiin pohdittavaksi tehtäviä. Koulutus vaatii sitoutumista ja antaa sinulle valmiuden kohdata puhelinpäivystyksen yllättäviä tilanteita. Haluamme varmistaa, että saat riittävän vahvan ja turvallisen pohjan sekä henkisen valmiuden päivystystyön aloittamiseen.

Lisätietoja 17.8. jälkeen diakoni Hanna-Leena Niemelä, hanna-leena.niemela@evl.fi tai 040 804 9361.

TIE VAPAUTEEN – MINUN TARINANI

Vankilälähetyspäivä la 10.10. klo 13–18
Hämeenlinnan vapaakirkko (Sibeliuksenkatu 17).

Ohjelmassa musiikkia, todistuksia sekä ajankohtaisia puheenvuoroja vankilatyöstä ja -elämästä.

TULOSSA:
la 21.11. Kynttilätapahtuma itsemurhan tehneiden muistoksi.

DIAKONIATYÖN AJANVARAUS JA NEUVONTA
Keskusteluapua, hengellistä ja henkistä tukea, talous- ja palveluohjausta, ruoka-apua ja muuta taloudellista apua.

KANTAKAUPUNKI
Diakoniakeskus, Birger Jaarlin katu 3, ma–ti ja to–pe klo 9–12
p. 040 804 9350, diakonia.hameenlinna@evl.fi

KALVOLA/IITTALA
Seurakuntatalo, Hallintotie 3, Iittala
AJANVARAUS: Diakoniakeskuksen kautta.

RENKO
Rengon seurakuntatalo, Hinkaloistentie 1, Renko
AJANVARAUS: Diakoniakeskuksen kautta.

RESKAN KULMA
Raatihuoneenkatu 19, 13100 Hämeenlinna
POLTINAHON SEURAKUNTATALO
Turuntie 34, 13130 Hämeenlinna

IDÄNPÄÄN KERHOHUONE
Anttilankatu 4, 13210 Hämeenlinna
JUKOLAN LINTUKOTO
Eeronkuja 5, 13500 Hämeenlinna

VANAJAN SEURAKUNTAKOTI
Kirkkoraitti 5, 13110 Hämeenlinna
KALVOLAN SEURAKUNTATALO
Hallintotie 3, 14500 Iittala

RENGON SEURAKUNTATALO
Hinkaloistentie 1, 14300 Renko
HÄMEENLINNA-VANAJAN SEURAKUNTA